

DARBININKAS

LVI NO. 35

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUZIS - MAY 14, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Kam reikalingas ir kam ne Suezio kanalo atidarymas

Izraeliui nereikalingas, bet naftai keliauti Europon labai reikalingas

Kai suaktualėjo nuo 1967 vi-
durio užgriozdinto Suezio kana-
lo atidarymo klausimas, pasi-
žiūrėtina į atidarymą skatinan-
čius motyvus. Jei žymiai se-
niau visi jo naudojimu buvo
suinteresuoti, šiandien toji pa-
dėtis pasikeitė dėl įvairių prie-
žasčių.

Egiptui kanalo atidarymas
kelerioipai svarbus. Pirmiausia
ūkiškai, nes juo besinaudojan-
tieji 1966 duodavo Egipto iš-
dui apie 300 mil. dol. per me-
tus svetimos valiutos. Dabar
gautų daugiau, bet reikia ka-

pitalinių pataisymų.

Psichologiškai svarbus kele-
riopai. Nors ir nebūtų forma-
lios taikos su Izraeliu, Egiptc
žmonės vistiek pajustų, kad ga-
lima pradėti normaliau gyven-
ti. Prie kanalo į senas gyven-
vietes galėtų sugrįžti evakuo-
tieji, kurių yra keli šimtai tūk-
stančių. Dabar jie gyvena kaip
sugrįžimo laiko belaukią pabė-
gėliai, jų išlaikymas labai daug
kaštuoja, bet jų produktyvu-
mas menkas, jų gyvenimas ne-
normalus. Bet yra ir psicholo-
ginis minusas: galėtų išaugti ir

apsipratimas, kad nepilnas Iz-
raelio pasitraukimas iš Sina-
jaus, bet tik atsitraukimas kiek
toliau nuo kanalo kranto ga-
lėtų įteisinti ir naują Izraelio
sieną. Bet šita baimė nepagrįs-
ta, tik dirbtinai palaikoma, to-
dėl šitas argumentas rėtyje-
vandens nesulaiko.

Izraeliui kanalas kaip ko-
mercinis vandens kelias neturi
jokios reikšmės. Bet atsitrauk-
damas nuo kanalo kranto Izrae-

lis sumažina savo svorį prie de-
rybų stalo ir susilpnina Sina-
jaus pusiasalyje paliekamos ka-
riuomenės saugumą. Todėl jis
argumentuoja, kad už jo sutiki-
mą kiek atsitraukti nuo kranto
Egiptas turi padaryti visas
kitas nuolaidas: neiškelti į pa-
liktą krantą savo kariuomenės
ir pasirūpinti Izraelio prašomo-
mis saugumo garantijomis iki
taikos sutarimo.

Amerikai Suezio kanalo už-
darymas iškliol buvo labai nau-
dingas, nes Indokinijos komu-
nistams karinę pagalbą Mask-
va turėjo vežti pro Afrikos pie-
tinį galą: kelionė ilgesnė ir iš-
laidos didesnės. Bet baigiant
ten karą, Amerikai tas klau-
simas atkrinta, todėl ji ten su
tokiu karščiu pradėjo veikti.
kad Egipto pasiūlymas atida-
ryti kanalą būtų įvykdytas.
Mat, veikiamą tuo įsitikinimu,
kad per kanalo atidarymo sky-
lę atsiras ir Egipto-Izraelio tai-
kos susitarimas.

Sovietų Sąjungai kanalo at-
darymas labiausiai pageidauja-
mas, nes jis reikalingas ir jos

Kam tas melas reikalingas?

Visi didieji ir žymieji so-
vietiniai žinių komentatoriai
įjungti į spaudą ir radiją la-
bai sunkiam darbui — įrodyti
gyventojams, kad Pekino ir
Washingtono bandymas susi-
draugauti esąs nukreiptas pir-
moj eilėj prieš Sovietų Sąjun-
gą. Ir kad to samokso pradi-
ninkas yra pirmoj eilėj Wash-
ingtonas, bet ne Pekinas. Tik
Washingtonas menka įvyki su
sportininkais išpūtęs iki di-
žiausio diplomatinio laimėji-
mo gaisro.

Šitas sustiprintai skleidžia-
mas melas Maskvai yra kam
nors reikalingas. Nejaugi tai tu-
rėtų būti pasirinkta priežastimi
nutraukti pasitarimus su Ame-
rika dėl strateginių ginklų
kontrolės? Tosė derybose ka-
žin kas pradėjo kliūti, nes A-
merikos delegacijos vadovas
staiga sugrįžo pasitarimui
Washingtoną.

Jury gali skirti mirties bausmę

Šiuo metu Amerikoje 648
asmenys yra nuteisti mirties
bausme, bet per paskutinius
metus niekas nebuvo pasodin-
tas į elektros kėdę.

Mat, veik visi sprendimai
yra atsidūrę Vyr. Teisme, dėl
vienos ar kitos priežasties pri-
šant sprendimą peržiūrėti. Vi-
si skundai sutalpinami į dvi di-
deles grupes.

Vyr. Teismo prieš kelias
dienas išaiškino, kad grand ju-
ry turi teisę mirties bausmę pa-
skirti, bet pagrindinis klau-
simas dėl mirties bausmės prie-
taravimo ar nepriestaravimo
konstitucijai liko nepaliestas.
Jis turės kada nors būti iš-
spręstas, bet dėl pirmojo klau-
simo išsprendimo nesitikiama
greito kėdžių veikimo atnauji-
nimo, nes teismuose dar yra
daug bylų, kuriose apeliacijos
paduotos dėl kitokių motyvų.

Dėl Kongreso klaidų Lot. Amerika dabar ginklus perka Europoje

Lotynų Amerikos valstybės,
kurios daugiau kaip 20 metų
organizavo ir ginklavo savo ka-
riuomenes Amerikos ginklais
bei naudojos jos instrukto-
riais, šiandien perkasi kovos
lėktuvus, tankus, karo laivus ir
automotinius ginklus Vakarų
Europoje. Taip atsitiko todėl,
kad prieš šešerius metus JAV
kongresas uždraudė parduoti
ar duoti Lotynų Amerikai bran-
giųjų ir modernių ginklų.
Priežastis sugalvota labai jau
šventa: tegul neleidžia pinigų
apsiginklavinimui, bet tegul juos
naudoja ūkinei ir socialinei ge-
rovei pakelti.

Kongreso nariai ta proga
gražiai čiulbėjo ilgas kalbas sa-
kydami, bet jų sprendimo vai-
siai labai kartūs: niekas dėl to-
kio sprendimo nesumažino nė
kariuomenių, nė jų ginklavimo,
visi susirado ginklų pirkime
naujas vietas, iš L. Amerikos
baigiami išvaryti visi Ameri-
kos kariniai atstovai. Tuo pa-
sidžiaugė ir pasinaudojo tik
viešai ir slapta veikią komunis-
tai, bet visos vidurio ir deš-
nės partijos prarado pasitike-
jimą Amerika, nes sunkiai su-
prantama, kad Argerika taip
lengvapėdiškai galėjo padaryti
tokią didelę politinę klaidą.

Ulbrichto pasitraukimas nesavanoriškas Buvo prieš Maskvos-Bonnos susitaikymą

NYT viešai abejoja, kad Ul-
brichtas būtų pats savo inicia-
tyva nuo valdžios pasitrau-
kęs. Jis taip samprotuoja:

"Daug istorijos metų liudi-
ja, kad valstybė valdančios
kompartijos galva savanoriš-
kai nepasitraukia, nežiūrint ką
sako oficialūs komunikatai.
Chruščevas 1964, Novotny
1968, Gomulka 1970 "techniš-
kai" patys pasitraukė, bet iš tik-
rųjų buvo priversti pasitrauk-
ti."

"Chruščevu, Novotny ir Go-
mulkos išstūmimo priežastys
buvo viduje atsiradusios kon-
vulsijos. Būtų didelė staigme-
na, jei išryškėtų, kad Ulbrich-
tas tapo auka iškliol dar neži-
nomo R. Vokietijos atsiradu-
sio sąmyšio ar politbiure susi-
formavusių viena kitai priešin-
gų frakcijų kovos... Ulbrichto
nušalinimo priežasčių reikia
ieškoti kontekste tų pasitari-
nių, kurie dabar vyksta Euro-
poje ir kuriuos paskatino da-
bartinė V. Vokietijos vyriausy-
bė. Yra vieša paslaptis, kad Ul-
brichtas bijojo ir priešinosi
kaip įmanydams Rusijos — V.
Vokietijos ir Lenkijos — V.
Vokietijos nepuolimo sutar-
tims, kurių tikslas buvo su-
normalinti V. Vokietijos santy-

kius su Rusija ir Lenkija. Yra
daug pagrindo tvirtinti, kad Ul-
brichtas stengėsi susabotuoti
ir dabar vykstančius JAV,
Rusijos, Prancūzijos ir Angli-
jos pasitarimus dėl Berlyno
naujo statuso, nes tas susitari-
mas yra sąlyga anom sutartim
ratifikuoti."

"Žinodamas, kad jo valdžia
buvo paremta Sovietų durtu-
vais, Ulbrichtas bijojo atoslū-
gio atmosferos Europoje, nes
jis pajėgė suprasti, kad ne tik
R. Europos sąjungininkai (Var-
šuvos paktą nariai), bet ir pati
Maskva gali jo politines ambi-
cijas R. Vokietijoje paaukoti to
atoslūgio naudai. Ulbrichto įpe-
dinis Honecker nėra pajėgus
veiksmingos kovos prieš atoslū-
gį vesti."

Antroji, geriau sakant, pa-
pildomoji Ulbrichto kritime
priežastis gali būti ir Kinijos
netikėtas palinkimas Washing-
tono link. Ulbrichto atsisakyti
Maskvai nebuvo lengva, nes
jis pats oriausias ir ištikimiau-
sias jos tarnas R. Europoje.
Bet šmėkla iš Kinijos verčia
Maskvos konspiratorius susirū-
pinti imperijos vakarinių sienų
saugumu. Čia jau nebeužtenka
vieno Ulbrichto draugystės, bet
reikia garbingų santykių su vi-
sa Europa.

Lenkijos delegacija lankėsi Vatikane Kard. Koenig užtruko Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos vyriau-
sybės atsakingų pareigūnų ma-
ža delegacija visai neseniai bu-
vo Vatikane ir ilgokai kalbė-
josi su ark. Casaroli, kuris ši
pavasari buvo ir Maskvoje. Per-
eity savaitę Lenkiją lankė vie-
nos ark. kardinolas Koenig,
kuris dažnai eina ryšininko pa-
reigas tarp Vatikano ir kai ku-
rių komunistinių kraštų.

Kardinolas Koenig laikė mi-
šias ir trumpai kalbėjo Varšu-
vos ir Wroclawo katedrose, bet
nelietė valdžios padaryto pa-
siūlymo pagerinti santykius
tarp valstybės ir Bažnyčios.

Apie Koenig lankymosi tiks-
lus tik spėliojama, nes kur ei-
na Vatikanas, ten viešai reika-
lų nesvarstoma. Kadangi jis
daugiausiai laiko praleido važi-
nėdamas po prie Lenkijos pri-
jungtas vokiškas žemes ir
Wroclavo (Breslau) katedroje
padarytame pareiškime išgyrė
lenkų patriotizmą, tai svarbiau-
sias kelionės tikslas galėjo bū-
ti nuomonių rinkimas dėl ry-
kupų paskyrimo, nes iš vokie-
čių perimtas vyskupijas iškliol
tebevaldo tik lenkai adminis-
tratoriai. Nebuvo iškliol to rei-
kalo tvarkyta, nes Lenkijos va-
karinės sienos tebebuvo at-
viras klausimas. Po V. Vokietij-
jos-Lenkijos sutarties sudary-

Kard. Koenig

mo atsirado šioms toks pagrin-
das tarptautinės diplomatijos
tradicijoms patenkinti.
Manoma, kad kard. Višins-
kis savo draugui iš Vienos ne-
rodęs pakankamai šilumos jo
viešnagės metu. Ir šaltumc
priežastis galėjusi būti ta, kad
Koenig turėjęs parinkti žinių
ir apie tai, kas daroma Lenki-
jos Katalikų Bažnyčioje ry-
šium su Vatikano Susirinki-
mo reformomis. Faktas esąs
visiems matomas, kad dar nie-
ko nedaroma. Ir kaltininkas
esąs kard. Višinskis, nes vis
dar nesama tikrumo, ką tuo rei-
kalu galima Lenkijoje daryti
pavojingų audrų nesukėlus.

Tito vargai su daugiataute valstybe

Belgradas. — Šešios respub-
likos ir dvi autonominės pro-
vincijos, kurios sudaro silpnai
surištą Jugoslavijos federaciją
vėl pradėjo skardintis su savo
antagonistinėmis nuotaikomis.
Kadangi serbai tame junginy
sudaro didžiausią dalį ir turi ge-
riausią žemės gabalą, kitos ma-
žesnės tautinės grupės nuo pat
Jugoslavijos atsiradimo laikų
niekad nebuvo patenkintos sa-
vo dalimi, vis jautėsi skriau-
džiamos. Ir tai buvo tiesa.

Po karo ilgai dirbta, kad šis
reikalas pasikeistų gerojone pu-
sėn. Neseniai pagrindiniai per-
tvarkyta konstitucija ir visiem
duota vidaus autonomija fede-
racijos ribose. Bet ir tai senoji
nepasitikejimo serbais nesuna-
kino. Kai Tito pranešė apie su-
manymą trauktis iš valstybės
vadovybės, sukilo ginčai dėl
prezidento posto. Po ilgo tam-
pymosi sutarė, kad tą vietą už-

ims ne vienas asmuo, bet ko-
lektivas. Ta prasme jau pakeis-
ta ir konstitucija.
Ryšium su Tito pasitrauki-
mu, visi subruzdė apsirūpinti
taip, kad serbai vėl visų neuž-
valdytų. Visi nori surasti būdą
tai senai bėdai iš šaknų išrauti.
Kovo-balandžio mėn. įsitempi-
mas padidėjo iki sprogiomo. Ti-
to viešai visus išbarė, pagrasi-
no maistininkus iš partijos iš-
mesti ir įsakė visiems atvykti
į uždarą konferenciją krizės
likviduoti. Net grasino tol ne-
išleisti, kol nesutars.

Apie pasitarimų smulkmenas
neskelbia, tik pasiraginta at-
sižadėti nacionalizmo, išlaikyti
federaciją ir tuo pačiu tvirtą ra-
mą klimatą susitarimui pa-
siekti. Tuo reikalu bus rengia-
mi nauji programinio pobūdžio
dokumentai ir sušaukta specia-
li konferencija jiems priimti.

Gera kryptim suka parama stotims

Washingtonas. — Radio
Free Europe ir Radio Liberty
kontrolėi bei finansavimui ad-
ministruoti numatyta įkurti
American Council for Private
International Communications —
pusiau viešą, pusiau
privatų korporaciją su 36 mil.
dol. metams operacijoms finan-
suoti. Kongresas turi tam su-
manymui pritarti ir kasmet pi-
nigų paskirti. Korporaciją tvar-
kytų 15 asmenų taryba, prezi-
dento paskirta su kongreso pri-
tarimu.

Iškliol tų stočių finansavi-
mas buvo vykdomas per CIA,
bet N. Jersey sen. Clifford
Case neseniai garsiai išplepė-
jo visas seniai tyliai žinomas
tų stočių išlaikymo "paslaptis"
kongrese pasakytoje ilgoje ka-
boje. Ir ta proga reikalavo,
kad prie pinigų tam reikalui
skyrimo ir kontrolės būtų pri-
leistas ir kongresas. Politinė
priežiūra turėtų priklausyti val-
stybės departamentui.

Sen. Case jau įteikė reika-
lingus įstatymų projektus, lei-
džiančius tiesioginį stočių fi-
nansavimą be CIA kontrolės.
Sakytos korporacijos įkūrimo
projektas dar nėra kongreso pa-
siekęs. Atrodo, kad dauguma
yra už tai, kad be Voice of
America dar reikalingos ir
anos dvi stotys.

— Kap. Gravely, rimtas ir
tvarkingas negras, paaukštini-
tas į JAV laivyno admiralo
laipsnį.

Mansfield grįžta tvarkos ardyti

Sen. Mansfield vėl atnaujina
akciją priversti prez. Nixoną
sumažinti iki pusės Europoje
dar likusią Amerikos kariuome-
nė. Išeitų, kad norima ištrauk-
ti iš ten apie 130,000 karių,
tiek pat dar paliktų. Jeigu V.
Vokietija labai protestuotų,
tai ji turėtų didesnę sumą pri-
sidėti prie jos išlaikymo.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis sveikina naują Batono prezidentą K. Miklą, išrinktą tom pareigom balandžio 8 Batono konferencijoj New Yorke.
Nuotr. V. Maželio

Anomis 1940-41 okupacijos ir sukilimo dienomis

ANOS DIENOS VILNIAUS UNIVERSITETE:

Jūs buvote vienas iš vyriausių pagrindinio vadų — ar jūs tada tebėjote dėstytojo pareigas universitete? — teiravosi komiteto apklausinėtojas.

— Kiekvienas Lietuvos išlaisvinimo komiteto narys stengėsi išsilaikyti legalioje padėtyje. Vadinas, būti sovietinės valdžios tarnautoju. Tai buvo vienintelė galimybė turėti ryšį su žmonėmis ir organizuoti sąjūdį.

Sovietinant universitetus, daugelis profesorių buvo atleisti. Aš išlikau universitete, nes buvau jaunas, nebuvau aktyviai jokioj politikoj dalyvavęs prieš bolševikam ateinant. Buvau daugiau knygų grandis.

Buvo ir dėl manęs klausimų, bet kadangi mano tėvas buvo neturtingas valstietis, vadinas, mano kilmė jiems buvo priimtina, tai jie tikėjosi mane perauklėsia, ir aš buvau paliktas.

Buvo paskirtas praeito partijos žmogus Bulovas. Buvo paskirtas dar toks Kopylov — oficialus NKVD agentas universitete. Prarektorius galutinai sprendė programą dėstytojų, universiteto organizacijos reikalus. Rektorių pradėjo tebuvo titulinis viršininkas. Bet paskiau jis pasirodė visai atkaklus patriotas, atgavo daugiau valdžios ir gynė universitetą bei studentus.

Ar studentai jūsų nešnipinėjo? — teiravosi apklausinėtojas.

— Taip. NKVD paskyrė po du šnipus kiekvienai klasei — slapčius šnipus iš studentų tarpo. Žinojau, kad yra šnipų. Visi profesoriai tai žinojo, nes tokią yra sovietinė sistema — turėti šnipus kiekvienoje įstaigoje, visur, kur tik yra žmonių grupė.

Aš dėsčiau planingą ūkį ir pradžioje nevengiau kritikos. Tada vienas studentas mane įspėjo: "Yra čia dar kitas toks, ir aš turiu duoti žinias, nes kitas, kurio aš nepažįstu, duos žinias apie jūsų paskaitas".

Sykį aš pascitavau iš vadovėlio, atsiųsto iš Maskvos — mes tegalėjome tik tokius vartoti, nes knygos, spausdintos nepriklausomybės laikais Lietuvoje ar kituose Vakarų kraštuose, iš seminaro bibliotekos buvo išimtos; studentai negalėjo jų gauti ne universiteto bibliotekoje. Taigi turėdamas aiškinti vadovėlio tekstą, pascitavau ištrauką iš Stalino pranešimo 1939 metų partijos kongrese. Stalinas buvo ten kalbėjęs, kad per pastutinį dešimtmetį, vadinas, nuo 1929 iki 1939, nes nuo 1929 prasidėjo planavimas penkmečiai, — Sovietų ūkis pramoninė gamyba pažengė 800 procentų, o tuo tarpu Jungtinių Valstijų tik 30 procentų.

DR. PRANAS PADALIS

Sveina 30 metų nuo lietuvių tautos sukilimo prieš sovietinę 1940-41 metų okupaciją. L. Bendruomenės vadovybė ir VII. kas paskatino sukilimo sukaktį kuo gausiau minėti, kad būtų parodyta, jog lietuvių tauta buvo ne tik kankinė — pavergima, apipilėsimą, deportacijos pakėlus, bet ir kovotoja — savo nepriklausomybės siekianti

ir kraujo aukas už ją dėjusi. Ano meto kaleidoskopinius vaizdus čia paimame iš prof. dr. Prano Padalio liudijimo Kongreso komitetui 1953 m. gruodžio 8 dieną (Baltic States Investigation. I. 332-353 psl.).

Liudijimo faktus sutraukiam ir sugrupuojam pagal istorišką įvykių eigą.

Aš tai pascitavau ir aiškinau: "Matote, jei jūs turėjote šuns būdą ir pasistatėte namelį šeimai, tai jūs padarėte 1,000 procentų pažangą; jei turėjote gyvenamąjį namą ir padidinote jo vertę, tai jūsų pagerinimas tesieks tik 50 procentų. Toks yra skirtumas tarp sovietinės ir Jungtinių Valstijų pramonės pažangos".

Po paskaitos buvau pakviestas pas praeitorius. Jis jau turėjo savo rankose pranešimą, ką aš buvau pasakęs. Jis mane pažinojo, nes jis buvo tik prieš metus baigęs universitetą. Jis tik išspėjo mane: "Jūs esate dar jaunas žmogus. Jūs žinote, kad aš turėčiau pranešti slaptajai policijai apie jus... Jei jūs toliau kritikuosite, jūs tebebūsite profesorius, bet dingsite..."

Mes buvome instruktuoti švietimo komisariato iš Maskvos, kuri kontroliavo visus universitetus, kad mes turime kritikuoti kapitalistinį ūkį; turime pranešauti artėjant jam galą ir įtikinėti, kad tik planingoji ekonomika yra tobula ūkio organizacijos sistema. Ir mes tai turėjome daryti. Teko būti atsargiesiems.

Mes buvome instruktuoti švietimo komisariato iš Maskvos, kuri kontroliavo visus universitetus, kad mes turime kritikuoti kapitalistinį ūkį; turime pranešauti artėjant jam galą ir įtikinėti, kad tik planingoji ekonomika yra tobula ūkio organizacijos sistema. Ir mes tai turėjome daryti. Teko būti atsargiesiems.

MKF New York klubo Atvelykio popietėje susitiko buvę Kauno operos darbuotojai, iš k. j. d. Rožė Mainelytė, Juzė Augaitė, prof. Vytautas Marijūšius, Gražina Matalaitė-Ranienė, Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė. Nuotr. V. Mažeio

VLIKO TARYBOS POSĖDYJE

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis, įvykęs New York'e balandžio 30, išsklausė Vliko valdybos pirminko pranešimą, papildė 1971 m. sąmatą ir apsvaistė kitus klausimus.

Valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas painformavo apie pastarųjų dviejų mėnesių veiklą. Per tuos du mėnesius Vliko pirminkas penkias savaites lankėsi Europoje. Būdamas Vokietijoje, jis aiškino Vokietijos "Ostpolitik" kryptį, kiek ji gali paliešti Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių reikalus. Iš patikimų šaltinių jis patyręs, kad Fed. Vokietija laikanti Baltijos valstybes neteisėtai sovietų okupuotas, nors praėjusių metų rugpjūčio mėn. Vokietija ir pasirašė sutartį su Sovietų Sąjunga.

Sovietams "ta sutartį aiškinant kitaip, mūsų būdėjimas, sekant tolimesnį tų kraštų tarpusavio politinę raidą, yra labai aktualus.

Romoje dr. Valiūnai viešint, kardinolas A. Samore Vliko pirminką buvo pakvietęs pietų ir čia, dalyvaujant ir prel. V. Mincevičiui, juos užtikrinęs, jog Vatikanas neturįs jokios slapstos sutarties su Kremliumi ir kad Vatikano politika Lietuvos atžvilgiu nesanti pakeista.

Būdamas Romoje ir Madride, Valiūnas rašė visai gerai tvarkomas lietuviškas transliacijas Lietuvai iš Madrido, Romos ir Vatikano stočių. Jis radijo bangomis tarė žodį pavergtajai Lietuvai.

Apie savo viešėjimą Turkijoje Valiūnas nedaug tekalbėjo, nes jau apie tai buvo daug

rašyta spaudoje. Jis tik atsakė: jam tarybos narių pateiktus klausimus. Kai kovo 8 Turkijos vyriausiojo teismo tarnai panaikino žemesniųjų teismų sprendimus, Brazinskių byla atsidūrė Turkijos vyriausybės žinioje.

BAŽNYCIOJE IR SALIA JOS

Amerikos vyskupų atstovai į sinodą

Amerikos vyskupų konferencija balandžio 27-29 Detroit'e išrinko keturis savo atstovus į vyskupų sinodą Romoje: Detroito arkiv. kard. J. Dearden, Philadelphia ark. kard. J. Krol, St. Louis ark. kard. J. J. Carberry, St. Paul — Minneapolis ark. koadjutorių L. C. Byrne, o taip pat du pavaduotojus: San Francisco arkiv. J. T. McGucken ir Hartfordo ark. J. F. Wheatlen.

The Tablet (gegužės 6) pabrėžė, kad išrinktieji "labai konservatyvūs". Pabrėžė, kad tik kard. Dearden buvo išrinktas pirmu balsavimu; kiti daugumą gavę tik ketvirtame ar net septintame balsavime. Apie pačią konferenciją laikraštis rašė: ji buvusi grynai "defenzyvinė"; ji aptemdžiusi viltis, kad Amerika "konstruktyviai dalyvaus būsimam sinode sprendžiant kunigų klausimą". Tuo tarpu laikraščio tikrasis "bosas" Brooklyn's vysk. Mugavero vertinę kitaip: "Tai buvo konstruktyvus susirinkimas, kuriame buvo visai aiškus vyskupų nuosirimas, kai jie sakė skirtingas pažiūras. Buvau tik nusivylęs, kad dėl trumpai trukusios konferencijos nebuvo duota pakankamai laiko pasaulio taikos bei teisingumo klausimui apsvaistyti".

N. Catholic Register aiškino, kad išrinktieji yra griežti "ortodoksinės" doktrinos atstovai.

Vieną dalyką betgi galima būtų pažymėti — visos pastangos buvo nukreiptos ne tiek į ekonomiką, inžineriją, mediciną, kiek į marksizmą bei leninizmą. Visi studentai turėjo marksizmo-leninizmo išsklausyti po 6 valandas savaitėje per du semestrus. Iš Maskvos buvo atsiųsti du profesoriai — Kuznecov ir Bulin. Abudu marksizmo-leninizmo profesoriai. Prie jų buvo priskirti 8 instruktoriai, kurie dėstė tik rusiškai. Studentai jų paskaitas sabotavo ir net rizikavo pasijuokti iš Markso, Lenino ir net Stalino. Atsimenu, vieną rytą Kuznecov, atėjęs į klasę, pamatė ant sienos tarp Stalino ir Lenino paveikslų pakabinatą kryžių, o apačioj įrašas maždaug tokiomis žodžiais: "O Viešpatie, turi dar sykį kaboti tarp dviejų piktadarių!"

Tuoju keletas studentų buvo suimti. Bet tai jau buvo birželio mėnuo. Visi laukė karo. Net komunistų vadai prasitarė, kad karas su Vokietija neišvengiamas.

(Bus daugiau)

Brazinskių advokato ir mūsų visų pastangos siekia, kad jie nebūtų išduoti sovietams.

Vliko pirminkas tarybos narius painformavo apie New York'e balandžio 24 įvykusį lietuvių veiksmų pasitarimą. Jis dar pranešė balandžio 11 padaręs pranešimą Miami, Floridoje, lietuviams apie Vliką bei jo veiklą ir taip pat kalbėjęs Clevelando lietuvių balandžio 26.

Vliko finansų tvarkytojas Jurgis Valaitis prašė tarybą papildyti šių metų sąmatą 15,000 dol., nes kam kitam, bet Brazinskių gelbėjimo bylai vesti. Taryba sąmatą papildė. Ji kviečia mūsų visuomenę tam reikalui aukoti Tautos Fondo adresu (64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378).

Tarybos posėdžiui pirmininkavo Rima Čerkelienė, socialdemokratų atstovė, sekretoriavo Juozas Pažemėnas, Vienybės Sąjūdžio atstovas. Posėdyje Vliko Tarybos narių, dalyvavo PLB ryšininkas Balys Raugas ir Tautos Fondo pirminkas prel. J. Balkūnas. (E)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvių advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07102; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šerminis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 ir 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211, telef. 384-4952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance, Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnones medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnones skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus Europai. Užkite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorių dr. Jokubas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibūrys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WEMI - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiomis progoms

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

EKSKURSIJOS:

New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo
New Yorko lietuviams iš La Guardia

United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu liepos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individualiai savo pasirinktu laiku — be jokio pridėtinio mokesčio.
• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai.
(Visi takai įskaityti)

Registruotis:

LITO

Kelionių Biuras

94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

Birbynės mergaitės dainuoja New York'e gegužės 1 Richmond Hill mokyklos salėje. Ansamblis buvo atvykęs iš Toronto ir koncertavo vakar, kurį rengė Kultūros židinio penktadienį popiečių komitetas. Nuotr. V. Mažeio

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Laisraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kam priklausio apsisprendimo teisė?

Daugelis, kas aukština Jungtines Tautas kaip taikos bei teisingumo įrankį tarptautiniam santykiui, turi prieš akis idealą, surašytą tos institucijos chartoje bei deklaracijoje. Kas ima žiūrėti į J. T. darbus, ne žodžius, po 25 metų veiklos vis daugiau ima priskirti šiai institucijai veidmainiavimą, žmonių ir tautų suvedžiojimą.

Tokis balsas pasirodė ir N.Y. Times (gegužės 4) autoriaus Emery Reves laiške apie "Apsisprendimą ir JT".

★

"Kai tautų apsisprendimo teisė — rašo autorius — buvo paskelbta, visi suprato, kad kiekviena tauta turi teisę turėti savą valstybę, pasirinkti valdymosi formą, kokios ji nori, ir tapti nepriklausomu Jungtinių Tautų nariu, lygiu su kitais šioje organizacijoje.

"Ketvirties šimtmečio įvykiai rodo, jog reikia skubiai šį principą išaiškinti. Jo supratimas paskatino daugelį ginkluotų sukilimų ir kruvinių pilietinių karų, kurių būtų išvengta, jei žmonės būtų aiškiai supratus, ką Jungtinės Tautos ir didžiosios valstybės turi mintyti, kalbėdamas apie tautų apsisprendimo idealą.

"Per pastaruosius 25 metus Jungtinės Tautos nuosirdžiai rėmė spalvotų tautų pastangas gauti nepriklausomybę nuo Vakarų baltųjų valdovų. Šis procesas, vadinamas dekolonizacija, sėkmingai jau įvykdytas 95 proc. buvusių kolonijų teritorijose.

"Bet kai baltieji žmonės norėjo pasinaudoti apsisprendimo teise, Jungtinės Tautos ne tik neparodė pastangų tokiem sąjūdžiam padėti, bet moraliai ir politiškai visada parėmė pavergėją. Tai gali pasakyti Čekoslovakijos, Vengrijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kai kurių kitų tautų istorijos.

"Paskutiniai ir dabartiniai įvykiai taip pat rodo, kad tuo

metu, kai Nigerijos gentys turi teisę būti nepriklausomos nuo Londono, Biafros gentys neturi teisės būti nepriklausomos nuo Lagos. Kongo gentys turėjo teisę būti nepriklausomos nuo Briuselio, bet Katangos gentys neturėjo teisės būti nepriklausomos nuo Kinshasa.

"Šiandien vėl matom, kad musulmonai gyventojai Indijos pakontinentėje turėjo teisę apsispręsti ir būti nepriklausomi nuo Britų valdymo, bet septyniadešimt milijonų Bengalija neturi teisės būti nepriklausoma nuo Karachi, kuris yra per 1,000 mylių atskirtas nuo jos. Sovietų Sąjunga žada Pakistanui ginklus Bengalijai tramdyti, ir Jungtinės Valstybės planuoja sustabdyti kviečių siuntą, kad badu priverstų ją paklusti.

"O Jungtinės Tautos tyliai tam pritaria."

Tokius reiškinius laikydamos hipokrizę, veidmainiavimą, žmonių ir tautų suvedžiojimą, autorius siūlo (su ironija) Jungtinėm Tautom savo 25 metų jubiliejaus proga tiesiai paaiškinti:

"Tautų apsisprendimo principas taikomas išimtinai tik spalvotiems žmonėms, kurie nori būti nepriklausomi nuo baltųjų valdovų.

"Baltieji žmonės, kurie nori nepriklausomybės nuo baltųjų valdovų, neturi teisės naudotis apsisprendimo principu.

"Spalvotos tautos, galėdamos naudotis apsisprendimo teise, jei jas valdo baltieji, neturi teisės būti nepriklausomos jei jas valdo spalvotieji.

"Taip išaiškintas apsisprendimo principas nekels iliuzijų, paskatins realistiškai vertinti pasaulį, kuriame gyvename, ir apsaugos nuo mirties, kankinimo, badavimo milijonus žmonių Azijoje ir Afrikoje, o taip pat rytų bei vidurio Europoje. Svarbiausia apsaugos Jungtinės Tautos nuo augančio kaltinimo, kad jos veidmaininės."

Jis buvo toks pat, kaip kiti, bet skirtingas. Ant daugelio visokių rūšių kryžių mirė daugelis žmonių, bet amžiais žavėsi tuo keistu galilėjiečiu, kuris Jeruzalės gatvėmis keliavo Golgotą, kaukolių kalvą.

"Stai žmogus", pasakė Pilotas ir perdavė jį kariškių būriui nuplakti ir užmušti.

Jis buvo toks nepaprastas tarp žmonių, neįsėjamas, malonus ir savyje tikras vyras. Tačiau jame buvo ir neišsakoma paslapties ypatybė, kuri traukė prie savęs ir jaudino žmones savo pasirodymu...

Kas tai per žmogus, jie klausinėjo. Pranašas... vargšas mokytojas... įstatymo grovėjas... revoliucinis perversmininkas... išlaisvintojas? Apie jį sklido neįtikinami, laukiniški gandai: apie nuostabius pagydimus, apie jo sekėjų ištisą kaimiečių armiją, apie slaptus susirinkimus, apie mėginimus apšaukti jį karaliumi, apie keistus veiksmus Galilėjoje.

Kai kas sakė, kad jis vadovauja "paklydusiems žmonėms" kaip sakoma Raštuose. "Jis beprotis". "Nedorėlis." Kiti vėl — "Jis geras žmogus." "Pranašas". "Jis eina prieš cezarį." "Tai jis yra Kristus."

Iš Romos karių igulos Antonijos tvirtovės išėjo minia. Ten buvo pasmerktas Jėzus, žiauriai sumuštas, su dviem pasmerktais galvauzdžiais; jis pradėjo žygiuoti į mirtį, nešdamas sunkų medžio kryžių.

"Žmogaus sūnus", kaip save dažnai vadindavo. Prvšaky ejo romėnų šauklys, nešdamas Piloto mirties sprendimą; raitųjų dalinys lipo ant kulnų žydu "passoverių" gaujam, kurios vargiai tesutlipo siaurose gatvelėse. Žmonės žiūrėjo išplėtę akis ir stebėjosi, moterys verkė. "Neverkite manęs", jis pasakė joms.

Atrodo, kad jis žinojo, jog jam teks pakelti šį bandymą, daug iškentėti, tačiau jis nesistengė to išvengti. "Aš atidaviau savo gyvastį..." jis daug anksčiau buvo pasakęs apie tai. "Niekas to nuo manęs nepaims, bet aš atidaviau tai savo sutikimu".

GEORGE W. CORNELL

Kodėl? Kas sąmoningai vertė jį pasipriešinti pavydai, baimei, įtarinėjimui ir skausmingiems žmonių smūgiams, visam tam pačiam pasiduoti. Viso šito jis būtų galėjęs išvengti, nutraukti savo skelbimą, pasilikti Galilėjoje. Bet skaudus nerimas nedavė jam ramybės, ir jis sąmoningai pasiėmė sau visas pasekmes.

"Niekad taip nekalbėjo žmogus, kaip šis", kartą tarė Romos valdininkas, neįsijęs į jį kymo jo suimti. "Niekas panašaus neteko Izraelio matyti. Kas davė jam toki autoritetą?"

Jis buvo pilnai subrendęs, savi pasitikintis individas, kartu atviras, švelnus, nusizėmęs, jautrus palūžusiems, atstumtiems, ligoniam, alkstantiems, kalnamiem ir vienišiem. "Ką jūs padarėte vienam iš šių mano brolių, tai man padarėte".

Visados būdavo sugretini, mas žmogaus su nelemtimi ir skausmu bei nepriteklumi, su visuotiniu pasaulio skausmu ir

baime, o tuo tarpu jis buvo be galo pasitikintis pačiame šitime sūkury. Kas gi toks buvo šis žmogus? Koks gi buvo jo tikslas? Koks aiškus jo artėjimas į kryžių ir koks skirtingas nuo kitų, kurie tuo keliu nuėjo!

"Milijonai žmonių buvo kankinami ir užmušti visose žmonių padermėse, bet tik Jėzaus Nazaretiečio nužudymas krikščionių ir daugelio nekrikščionių laikomas sprendžiamos reikšmės įvykiu", sako žinomas teologas J. Robert Nelson. "Kodėl? Pradinis atsakymas į tą klausimą yra Jėzuje, kas jis buvo".

Jo būdas Evangelijoje įvairiai atpasakojamas. Kai kurie jį rodo paprastą, malonų, pilną užuojautos, susirūpinusį; kiti — kaip paslaptingą, nepastovų, o dar kiti — kaip užsidegantį aitrių pasipiktinimų arba žvilgantį viltimi, draugingumu ir džiaugsmu.

Kai kada jis sako: "Pasitikėk". "Kodėl jūs baiminatės? Nesibijokite dėl savo gyvasties..." Jis grąžindavo pasitikėjimo dvasią. "Palaiminti tie kurie liūdi, nes jie bus suraminti. Palaiminti ramūs... tie kurie alksta ir trokšta teisybės... galėtingi, švarios širdies... taika darantys... Džiaukitės ir būkite linksmi. Jūs esate žemės druska."

Dėl savo draugystės su nuširdėliais, mokesčių rinkėjais, paleistuvėmis, jūrininkais ir visuomenės atmetamais jis sušilaukdavo priekaištų. Jis nepaisė tikybinių nuostatų, plėsdamas savo draugavimą, primdamas nepriimtina, tarnaudamas pagrindiniam žmogaus reikalui; jis priešinosi tariamam dievctumui ir veidmainystei. "Jūs, akli vadai, išspiaunat uodą, prarydami kupranugarį".

Jis mokė neįtikėtinai aukštą etiką. "Mylėkite viens kitą", įskaitant ir priešus. Jei esi užgautas, nešerk atgalios, nes tai tik padidins neapykantą ir nesantaiką. Atsilygink geru už blogį. "Melskis už tuos, kurie tave persekioja". Atleisk be ribos. "Nepasmerk, kad pats nebūtum pasmerktas." Išsilaisvink iš tave naikinančių pančių. Jis sakė, kad žmogus privalo Dievą mylėti visa savo širdimi, siele ir mintimis, o savo artimą kaip pats save.

Jis išgydė raišą, aklą ir ligonį, ir grąžino gyvybę, kai rodė jau buvo įvykus mirtis. "Pasitikėk, mano sūnau, tavo tikėjimas pagydė tave." Daugelis šitų pagijimų turi aiškų psichozomatinį pagrindą. Kitus gal dabartinio mokslo terminais būtų galima aiškinti kaip tikrus gamtos stebuklus.

Tai visa buvo mažesnė paslapties dalis apie jį. Keistos buvo bandymų ypatybės, kurios pasireiškė jo gyvenimo kritiškais momentais, kaip, pavyzdžiui, didieji gundymai prieš jo misijos pradžią.

Vaidžiai parinktais žodžiais velnias skatina jį paversti akmenis duona arba padaryti nuostabiausią žingsnį į garbę — apimti visą pasaulį ir užvaldyti tautas. Kiekvienas tų motų sukelia egocentrinį geidimą įgyti asmeninę garbę ir galią.

"Eik šalin, šėtone", pasakė Jėzus. Jis netarnaus sau pačiam, bet tikiai Dievui. Tai buvo nepalyginamo žygio lemtinis, koks kryžkelės pradžia, žygio, kuris suvoktinai buvo didesnis, jis aprėpė ir visai jį užvaldė.

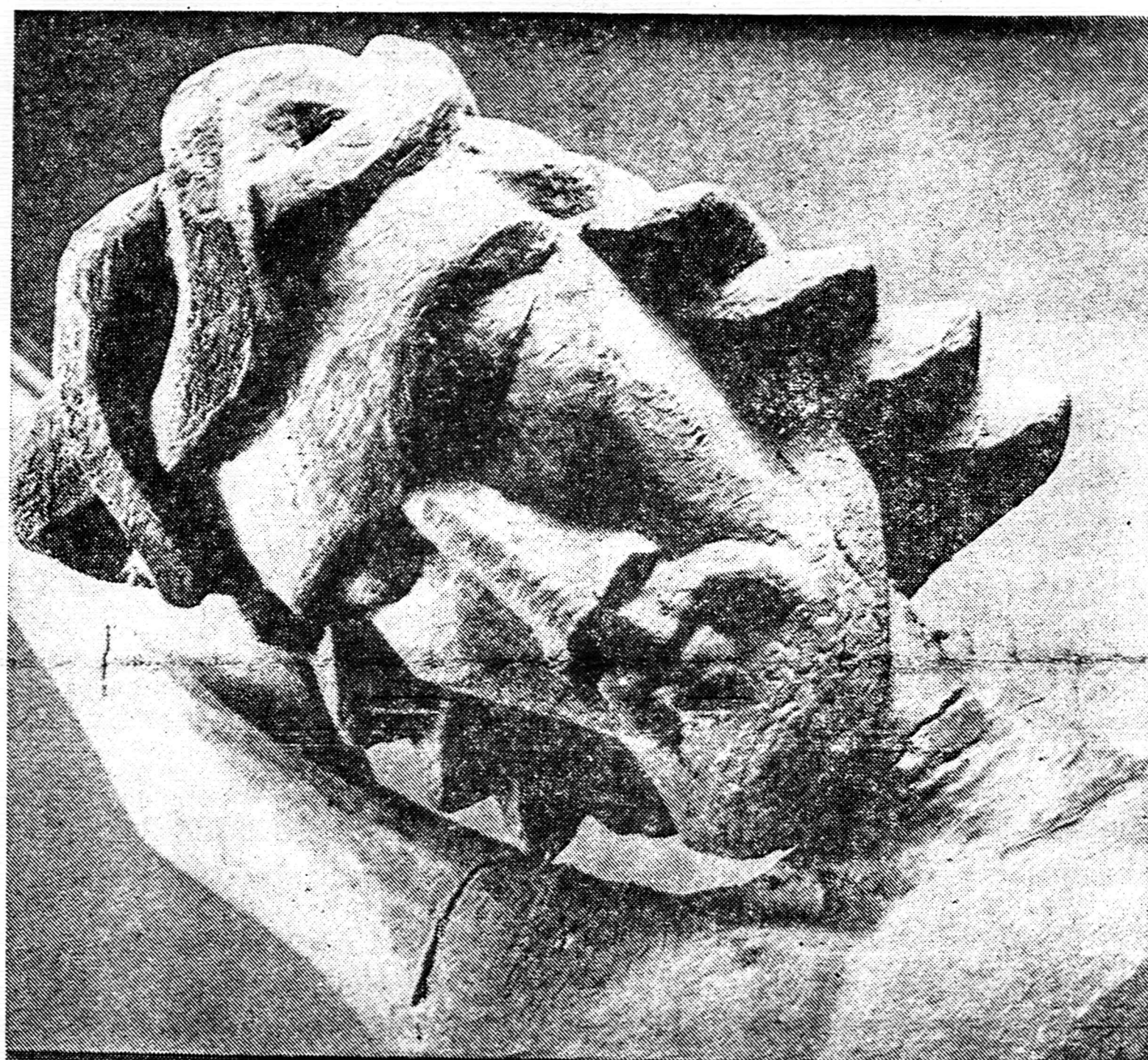
Jis pasirinko iš laukų pulkelį, iš kryželių ir ežero pakrantes dvyliką apaštalų Galilėjoje. "Sek mane", "Eik su manim", ir jie tai padarė, neklausdami ir neklusinėdami, nežinodami kodėl, nuolat jo sugluminti, dažnai jo nesuprędami, jo traukiami, nesipriešindami.

Išidėmėtina, jis Dievą vadino paprastu maloniu vardu "Tėve". Tai buvo kažkas negirdėto tikinčiųjų tarpe anais laikais. Turtum tuo buvo nutiesiamas nuosirdumo tiesioginis kelias. Jis ir kitus skatino taip daryti, tikindamas, kad Dievas esąs čia pat savo asmeniu, net žmogaus plaukus ant galvos besuskaitas.

Savo artimųjų rately dalinosi neišsakomais momentais. Kartą, kai su trimis iš jų melėdėsi kalne, jis pasikeitė savo kūnu, pasidarė peršviečiamas. Apsupti didelio debesio, jie girdėjo balsą: "Tai yra mano mylimiausias sūnus, jo klausykite". Jie parpuolė savo veidu ant žemės.

"Kelkitės ir nebijokite", pasakė jiems Jėzus, ir kai jie pažvelgė aukštyn, tematė tikta ji. "Niekam nepasakokit apie regėjimą, kol žmogaus sūnus

(nukelta į 4 psl.)

Nukryžiuotasis, lietuvių liaudies skulptūros detalė

JURGIS KOSYS

KAIMAS—SALDI SVAJONĖ

POEMA

3)

Vėl Jurgis prisimena Olą, tik Olą,
Kokia ji meilutė, kokia ji gražuolė...

KRISLAS AKYSE

Teklės žalios akys tarsi padidėjo,
Juo veidas išbalė, pati susenėjo.
Kad jai pasipiršo, ji gerai suprato.
Įvyko taip staiga... Minčių nesurado.
Stai Olė! Kaip meiliai ir dailiai kalbėjo,
Kaip Jurgi akelėm žavėte žavėjo...

Teklytė tos mintys kas dieną kankina.
Prisimena nuolat tą šaunų vaikina.
Laukė dieną, antrą ir savaitę visą —
Jos baltas veidelis dar labiau išstjo.
Susirgo Teklytė, į lovą ji gulė,
Lyg būtų pristojus nelaimė didžiulė.

Kartą Olė pikta taip Teklytei tarė:
— Tu sergi, nes Jurgis tau ligą įvarė.
Kuo aš nusikaltus, kad tu Jurgi myli?
Man vargas slaugyti, o tu vis dar tyli.
Ar manai, kad laimė tau lovą taisyti?
Tau reikia tik diržo ligai išvaryti.
Jurgis pats nežino, kodėl čia atėjo.
Dėl jo nuosirdumo nieks neabejojo...

Jau praėjo mėnuo, o jis nebegrižta,
Tegu nieks jo vardo ištarti nedrįsta.
Teprasminga žemėn ar būna pakartas, —
Jis mano seselės nevertas, nevertas!

Teklė kaip stebuklo iš lovos iškelta,
Apkabino Olę savo ranka balta.

JURGIO DVEJONES

Jurgis daug kentėjo ir ant savęs miršo,
Bet gražiųjų sesių niekad neužmiršo.
Ak, kad jis galėtų abi dabar vesti,
Nebūt abejonių, nereikėtų kęsti...
Štai rugiai, štai pievos, štai ir vasarojus,
Taip darbais apkrautas net jo rytojus.
Jurgis siėną piovė, dalgiai net mirgėjo,
Vyras paskui vyrą visa eile ejo.
Pabaigė alutį užgėrė ir šoko,
Ir buvo jiems linksma, ir buvo daug juoko.
Priėjo prie Jurgio kaimynas Didžiulis,
Sakęs, ką tai rimto pakalbėti turis.
— Darbymetė, Jurgi, tai laiko negaišim.
Nežinau, ar greitai mudu susiešim.
Gerai apgalvojau įvykį piršlybų.
Manau, reikės laukti net ligi Velykų,
Kad klampiją balą išbristi galėtum,
Akibrokščio kito tokio neturėtum...

TEKLĖS PALŪZIMAS

Teklytė po ligos vėl ramiai gyveno,
Iš didelių knygų sėmė dvasios peno.
Buvo abejinga — mirti ar gyventi,
Nelaimės sukrėsta, anksti ėmė senti.
Nesijukė niekad, net nesišypsojo,
Kas sieloje darė, niekad nežinojo.
— Vargšė mano Teklė, — Olė nusiskundė,
Skatino nurimti, padainuoti gundė,
Bet ji — šaltutėlė, kaip stabas murksojo,
Ar sirgo, ar sveika — Olė nežinojo.

Olė nuo sesutės labai daug kentėjo,
Tik džiaugė, kad pati kantrybėj tesėjo.
Pagaliau į darbą stipriai įsikinkė
Ir kaip gaspadorius, ir kaip šeimininkė.

Mergos linus rovē pagiry, prie vartų,
Olė jas aplankė net keletą kartų,
Atnešė joms pietų, virtų barščių puodą,
Po lašinių bryzų bei kepalą juodą,
Ir giros duoninės visą lauknešėli,
Ir obuolių, kriaušių pilną pintinėle.
Kaip žasų būrelis — baltos, juodos, margos,
Klegėdamas dirbo darbininkės mergos,
Gyrė gerus pietus ir jauną virėją,
Dar ir jos grąžumui žodelį pridėjo.
Sugrįžus iš darbo, Teklės laisšką rado.
Taip ji nusigando — vos neteko žado.
"Neiškok, Olyte, aš jau išvykau,
Vėliau parašysiu, kur gyvent manau."
— Išvyko! O kurgi? I keturis vėjus,
Tarsi čia nebūtų duonelės turėjus...
Gerai, kad kišenėj tik vėjus telaiko,
Sugrįš ta padauza po neilgo laiko...

Taip Olė minėjo Teklę, sesę savo,
Jos nuskriausta siela skaudžiai aimanavo.
Nuėjus į priemenę, ji atsisėdo
Ant ažuolo kelmo Teklytės padėto.
Širdelė jos plakė, o ausyse gaudė,
Ir didis liūdnumas ją visą suspaudė.
— Eisiu jos ieškoti, jos atspirašysiu
Ir niekad Jurgio jai nebepriminsiu.
Supratęs jos meilę, su ja aš kentėsiu,
O pati Jurgi ne nepažiūrėsiu...

Ir vėl Olė dirbo, kaip arklys įkautus,
Žmonėms ruošė valgti, rankas pasiraičius.
O vakaro metą, kaip viskas nutilo,
Širdis jos ir protas į ją vėl prabilo.
Viena pasijuto, kaip girios paukštėlis,
Ir iš akių nyko gyvenimo kelias.

Raudojo mergaitė, širdis vos neplyšo.
Po ašarų gaudžių vėl dirbt pasiryžo.

PIRŠLIO NUOMONE

Nuo pat sutėmimo mintuvai klegėjo,
Mynėjai tarp savęs juokavo, šnekėjo:
Kurie savo amžių buvo baubę matę,
Kaip nuotykį retą mynėjams apsakė.
Diena ėmė aušti, spindėjo aušrinatė,
Bet traukė mynėjai vis dar sutartinė.

Kada talkininko nė vieno nebuvo,
Atgal į seklyčią Didžiulis įgriuvo.
— Jurgi, — tarė, — noriu aš pasikalbėti.
Lig šiol tie dalykai buvo atidėti.
Ar žinai, kad Olės sesutė išnyko?
Dabar laisvas kelias į Užpilius liko.
Pirmyn, jei dar myli, baltok savo žirgą!
Ar bus mariošius, krūtinėj man spiga!
— Bet Olė gražuolė, vaikinių tur būri,
Kas žino, kaip šiandien ji į mane žiūri.
Ne man pasigauti tą gražią paukštę,
Sitokių dalykų netenka matyti.

— Meilė viską gali. Tu turi mylėti,
Jei nori merginos širdį užkerėti.
Duok avių žirgui, kad plaukas žibėtų,
Kad žvengtų, kad kastų, kad piestu stovėtų.
Eržilas išsertas, gražus, riestasprandis
Lengviau gaudo mergas, kaip medėjas antis.
Jei kartais nelinktų širdis prie bernelio,
Tekės mergužėlė dėl puikaus žirgelio.
Jurgis užsispyrė: — Gal dar atidėti,
Olėi pasipiršti reik drąsos turėti.
— Vartėsi jis lovoj nuo šono ant šono,
Galvojo — neverta ieškoti sau pono.
Prisiminė žodžius seno diplomato:
Žmona — kaip svogūnas, tegu bala mato!
Ją valgai ir verki, nes tau akis ėda,
Bet vis tiek ji valgai, net sakyti gėda...

(Bus daugiau)

**Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės
už 5.50 dol. su persiuntimu**

Sios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Persiuntimui pridėdama 50 centų.

NERINGA

Chicagiečių auka Kultūros Židiniui

Chicago veikia daug lietuviškų organizacijų ir įvairių klubų. Vienų veikla kartais labai efektinga, kitų gi — liūdna ir mirštant. Savitą klubą ar organizaciją Chicagoje yra sudarę Italijoje gyvenę lietuviai, kurių Chicago apylinkėse prisiskaitoma iki 300. Į krūvą jie sukelia tik vieną kartą per penkerius metus. Bet kai sukelia, tai bando palikti ką nors efektingo.

Taip ir šių metų balandžio 24 Italijoje gyvenę lietuviai buvo sulėkę į mišias jėzuitų koplyčioje, kurias aukoję svečiai iš New Yorko — Darbininko administratorius tėvas P. Baniūnas, OFM, o po to į bendrą pobuvį B. Pakšto salėje.

Jono Zadeikio, vieno iš energingųjų Italijoje gyvenusių lietuvių, kuris dabar ypač rūpinasi prof. Pr. Dovydaičio monografijos išleidimu, žodžiais, Italijoje karo metu ir po karo gyvenę lietuviai nepamiršta ir niekada nepamirš Italijoje tuo metu buvusių lietuvių pranciškonų, kurie sunkiomis karo ir pokario dienomis tikrai nuosirdžiai globojo pabėgėlius lietuvius. Anot jo, tėvas B. Braunslys ir tėvas L. Andriekus, po pranciškonais abitais paslėpę cigaretes ar duoną, pokario dienomis jas veždavo į belaisvių stovyklas, kur buvo laikomi ir lietuviai; jie rūpinosi visais, kurie neturėjo duonos ar pa-

stogės. Dabartinis Darbininko administratorius kun. P. Baniūnas Monza mieste, netoli Milano, priglaudė net 60 lietuvių pabėgėlių. Tos geros pranciškonų širdies, esą, Italijoje gyvenę lietuviai ilgai nepamirš. Todėl į savo sulėkimą Chicagoje jie ir pasikvietė Italijoje gyvenusių pranciškonų atstovą tėvą P. Baniūną. Kad meilė ir padėka būtų dar tampresnė, visą pobuvio pelną — 600 dol. jie paaukojo pranciškonų statomam Kultūros Židiniui New Yorko. Ir, anot rengėjų, tai esanti tik pradžia. Jie esą pasiryžę surinkti iki 2,000 dol., kiek reikia įrengti vienam kambariui. O tas kambarys ilgai minės Italijoje gyvenusių lietuvių padėką pranciškonam už parodytą rūpestį ir globą nelemties dienose.

Tokia pat statyba, kokia prasidės New Yorko, tėvų jėzuitų jau baigiama Chicagoje. Jau išaugo sienos ir stogas naujųjų Jaunimo centro rūmų, dabar belieka pabaigti vidaus įrengimus. Jėzuitam taip pat labai trūksta pinigų. Italijos lietuvių ir jų nepamiršo, paskyrė stambesnę auką. Aukos prašė ir salezių atstovus kun. P. Urbaitis, asmeniškai atvykęs į Italiją gyvenusių lietuvių pobuvį. Beje, šiltos meilės ir pagarbos spinduliai ne į visas puses vienodai sklaidėsi. Jūs reikia laimėti parodytais darbai

artimui ir lietuvių bei... Jei kitos organizacijos, kurios kartais labai garsiai reklamuoja, pasektų Italijoje gyvenusių lietuvių pavyzdžiu, greičiau augtų Kultūros židinis New Yorko, Jaunimo centras Chicagoje, didėtų mūsų bendriniai fondai, reikalingi Lietuvos laisvės bylos ir lietuvių ateities.

Italijoje gyvenusių lietuvių pobuvį Chicagoje surengė bendrabūvis prisidėjo šie asmenys: J. Zadeikis, J. Miežinskas, Z. Krasauskas, A. Liškūnas, B. Sabastijonas, N. Martinus, V. Račiūnas, E. Čepelvičius, B. Leščinskas, A. Jankauskas ir D. Dobrovolskis. Programą pravedė J. Zadeikis, ištraukė iš A. Vaičiūlaičio kūrybos — literatūrinį vaizdelį "Sugrįžti į Sorentą" — meniški paskaitė jaunosios kartos atstovė N. Spurgytė. VI. R.

Padėka

Pobuvio metu asmeniškai įteikė aukas New Yorko Kultūros židinio statybos fondui šie Chicago lietuviai: Z. Krasauskas 100 dol., J. Baranauskas ir P. Leščinskas po 50 dol., Z. Degutis 25 dol., V. Račiūnas ir A. Stepaitis po 20 dol., J. Zubrickas 15 dol., A. Lickas 10 dol. Parengimą dalyvavę J. Budrys iš Southfield, Mich., įteikė 50 dol. ir Ildefonsas Bučmys su žmona iš Dayton, Ohio, 20 dol. Ta proga P. Černiauskas iš New Britain, Conn., prisuntė 100 dol., o K. Kaminskas iš Ansonia, Conn., 12 dol. Visiems aukotojams pranciškonai nuosirdžiai dėkoja. Taip pat už gražiai surengtą pobuvį J. Zadeikiui ir visam komitetui bei da-

JAV ir Kanados LB Dainų šventės lėšų telkimo komitetas. Iš k. į d. sėdi: Jonas Baris, inž. Albertas Vengris, komiteto pirm. Josephine Miller, John Evans; stovi Algirdas Visockis, Aleksandras Traska, Casey Oksas, dr. Petras Zloba ir Anthony Plenis. Trūksta Birutės Čiurlionienės. Dainų šventė bus liepos 4 Chicagoje. Nuotr. V. Noreikos

HARTFORD, CONN.

Velykinis stalas ir koncertas

Balandžio 25 teko viešėti Hartfordo L.M.K. surengtame Velykų stalo pobuvyje - koncerte.

Mano nusteibimui velykinis stalas buvo ypatingai puikus: turtingas įvairiais lietuviškais velykiniais valgiais, gausus gražiais margučiais; dekoruotas pačių narių darytomis Vilniaus verbomis, įvairiausiais saldumynais ir pyragais.

Negalima nepaminti "ragučio" bei "kelmo", kurie staliui davė ne tik įvairumą, bet ir išdidžią nuotaiką. "Kelmas" buvo lyvavusiems parengime nuosirdi pranciškonų padėka. Ypatingai dėkoja R. ir E. Čepelvičiams kurie suteikė viešnagę jų gražioj rezidencijoj. — T. Petras Baniūnas, OFM.

vo labai gražus ir natūralus. nes grybukai, kurie ji gausiai supo, atrodė tokie švieži, tartum tik prieš minutę iš lietuviškos giružės parauti. Dar šventiškesnę nuotaiką teikė L. M. K. narės, kurios buvo pasipuošusios tai popietei pritaikytais drabužiais, būtent ilgais sijonais. Jos nuolat sukinėjosi prie velykinio stalo, kad galėtų svečius kuo jaukiau nuteikti.

Negalima nepaminti koncerto, kurį atliko Violeta Čižauskaitė — Balčiūnienė. Scenoje puosė pirmieji pavasario žiedai o jauna ir graži solistė savo išvaizda ir balsu klausytojus žavėjo.

Koncertas vyko tuoj po atidarymo, kuriam vadovavo K. Marijošienė (klubo pirmininkė).

Stalą palaimino klebonas kun. J. Matutis.

Vaisėm einant į galą, buvo paleista keletas vertingų gėrybių laimėjimams; tai pajavirinc ir pagyveno šią popietę.

Velykinis stalas buvo fotografuojamas Hartfordo Times ir Courant laikraščių fotografų kurie rytojaus dieną kai kurias nuotraukas ir valgių receptus įdėjo į Market Basket skyrių pirmuosius puslapius.

Džiugu, kad atsiranda gražus būrelis susipratusių lietuvių požiūrio, kurios dirba ir aukojasi lietuviškam reikalui. Linkėtina kad ir toliau Hartfordo L. M. K. veiktu taip uoliai, kad ir ateinančiais metais mus vaišintų tokiais pat skaniais lietuviškais velykiniais valgiais.

Dalyvė

BALTIMORE, MD.

Metinės diena Sv. Alfonso parapijoje buvo atšvęsta gegužės 9 tokiu būdu: šeimų bendra komunikacija buvo per 8:30 v. mišias. Giedoj parapijos didysis choras. Procesija Marijos garbei buvo 4 v. popiet. Žmonių dalyvavo gana daug. Visų iškilnių celebrantų buvo kun. A. Dranginis. Procesija baigta palaiminimu Svč. Sakramentu.

Vasarvietės, kurias lietuviai turi prie gražių Chesapeake Bay vandenų, dabar taiso ir dažo, kad, atėjus vasaros karščiui, žmonės turėtų kur palisėti ir atsigalvinti. Ne vienas ten statosi pats namas.

Charles Chapelle, Sv. Alfonso parapijos vargonininkas, sveiksta po sunkios operacijos savo namuose. Visi linki jam kuo geriausios sveikatos, kad greitai sustiprėtų, galėtų toliau dirguoti Sv. Alfonso didžiajam chorui.

Gėlių darželių įrengti prieš namus labiausiai mėgsta lietuviai. Gėlių meilė yra atsinešę net iš Lietuvos ir čia kiekvieną pavasarį prie savo namų įrengia gražiausių darželių. Vieną iš gražiausių tokių darželių turi Gendrutė Valeikienė.

Daina — Baltimorės vyrų choras, kuriam vadovauja Lilė Baker -Bakerskienė, gegužės 9. sekmadienį, giedoj per 10 val. mišias, kurios buvo skirtos Marijos garbei. Choras stengiasi išlaikyti lietuviškas giesmes ir dainas mūsų kolonijoje.

Jonas Obelinis

— IV Dainų šventės banketas įvyks liepos 4 Conrad Hilton viešbučio puošniose salėse, 720 S. Michigan Ave., Chicagoje. 7 val. vak. kokteilis, 8 val. vakarienė. Asmeniui 12.50 dol. Stalai dešimčiai asmenų. Užsakymus su pinigais siųsti adresu: Ona Gradinskienė, 2512 West 47th St., Chicago, Ill. 60632. Tel. (312) 376-1998. Ten pat kitą dieną bus jaunimo šokiai, įėjimas 2 dol. asmeniui. Dainų šventę ruošia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės.

— IV Dainų šventės lėšų telkimo komitetas praneša, kad galima užsisakyti ložes į IV-tą dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 Chicagoje. Ložės 6 ir 8 vietų kainuoja 100 dol., 12 vietų — 150 dol. Taip pat priimami sveikinimai bei skelbimai į šventės leidinį nuo 25 iki 100 dol. didumo. Ložes, sveikinimus bei skelbimus reikia užsisakyti iki gegužės 15 šiuo adresu: Albertas Vengris 9529 S. Hamilton Street, Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 233-4345.

IŠ VISUR

— Gerald Ford, Atstovų Rūmų mažumos vadas, balandžio 29 savo kalboje Kongreso rūmuose ten susirinkusiem 150 A. Rūmų nariams ir 250 žydų veikėjams iš viso krašto priminė, kad senatorius Muskie šių metų pradžioje lankėsi Maskvoje ir kalbėjosi su Sovietų min. pirmininku Kosyginu. Pasak Fordo, tuo metu buvo proga nurodyti Kosyginui, kad jei Sovietų Sąjungai primygtinai reikalauja Izraelį pasitraukti iš jo okupuotų sričių, tai Sovietai patys turėtų parodyti pavyzdį, pasitraukdami iš Lietuvos, Estijos ir Latvijos. G. Ford kalba plačiai apžvelgta "N.Y. Times" balandžio 30. (E)

— L. Dambriūnas, žinomas lituanistas, pasidavė skaityti paskaitą Lituanistikos instituto narių suvažiavime Chicagoje. Suvažiavimas įvyks gegužės 29-31 Mid American Inn patalpose

— Adv. Povilas Zumbakis, Lietuvių Fondo valdybos pakviestas, sutiko būti LF valdybos teisiniu patarėju. LF veikla plečiasi, todėl ir teisiniai reikalai turi būti profesionalų teisininkų tvarkomi. Patarnauja nemokamai.

— JAV ir Kanados LB IV Dainų šventės lituanistinių mokyklų junginio choro dirigentas pakviesti Stasys Slizys ir Faustas Strolia.

— Lituanistinių mokyklų mokytojams, išdirbusiems trejus metus, ir mokyklų rėmėjams galima išreikšti padėką ir juos pagerbti specialiais Lietuvių Bendruomenės padėkos lašktais. Juos galima įteikti mokslo metų pabaigos iškilnėse. Šiuo reikau krepitis ir pagerbtinų asmenų pavardes siųsti JAV LB Svetimo Tarybos sekretoriui J. Tamuliui, 7031 So. Maplewood Ave., Ill. 60629. Jis tada mokykloms pašius padėkos lašktais.

— Dr. V. Vardys, Lituanistikos Instituto prašomas, sutiko skaityti paskaitą apie batų studijas instituto suvažiavime, kuris bus Chicagoje gegužės 29-31.

— Jonas Činga, Los Angeles, Calif., išrinktas naujuoju JAV LB Vakarų apygardos pirmininku. Iki šiol apygardai vadovavo Ignas Medziukas, kuris paskutiniame apygardos suvažiavime nebekandidavo. J. Činga LB veikloje aktyviai yra dalyvavęs Kanadoje ir Amerikoje.

— Čiurlionio ansamblis su nauja programa ir 100 choristų, prieš išvykdamas gastroliuoti į Pietų Ameriką, duos Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salė, koncertą birželio 5 ir 6. Koncertą rengia Lietuvoje persekiojami religijai ir bažnyčiom remti komitetas.

— Akademinių skautų sąjūdžio studijinis suvažiavimas — stovykla ruošiamą birželio 26, liepos 3 V. Jonyno vasarvietėje, Chesterton, Ind.

— Prof. dr. Zenonas Ivinskis, gyvenęs Bonnoje, parašė studiją "Die Baltische Frage im 17. Jahrhundert", kurią Behlau leidykla išspausdino straipsnių rinkiny "Der Ostseeraum im Blickfeld der Deutschen Geschichte" ir išleido atskiru leidiniu.

— Anglijos jaunimo sąjūdžio valdybą išrinkti: pirm. A. Gasūnas, sek. J. Padvoiskis, išd. A. Pukštytė, vicepirm. P. Petkevičius, narys P. Padvoiskis.

— Arūnas Laukaitis Miuncheno universitete įsigijo medicinos daktaro laipsnį ir dabar dirba Dachau ligoninėje. Jis yra Vokietijos LB tarybos narys ir Vokietijos lietuvių gydytojų klubo vienas iš steigėjų.

— Ketvirtosios tautinių šokių šventės banketas įvyks naujose McCormick salėse patalpose. Banketo metu bus specialia programa mokytojams ir šokančiam jaunimui pagerbti.

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių Diena, rengiama Sv. Kazimiero lietuvių parapijos, šiemet įvyks birželio 20. Meninė programą dalyvaus solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio. Jai akomponuos Raimonda Apeikytė. Sv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. Broniaus Būdrūno, atliks Chicagoje rengiamos Dainų šventės repertuaro dainas. Su choru dainuoja jėzuitai Birutė Dabšienė ir Rimtautas Dabšys. Lietuvių dienos proga rengiamos dvi dalys parodos: profesionalų ir mėgėjų. Pirmoji paroda dalyvauja Ilona Peterienė, Jonas Andriūnas, Rasa Arbaite ir Vytautas Sakalauskas, antroje — Henrikas Misiūnas, Pranas Visvydas, Alfonsa Pažiūrienė, Julija Šlepytė, Janina Glodenienė, Ilona Brazdžionienė ir Jonas Puiškūnas.

Birutėčių kartūnų balius... įvyks gegužės 15, seštadienį, 8 val. vak. Sv. Kazimiero parapijos salė. Dalyvauja solistas Henrikas Paškevičius.

Sv. Kazimiero mokyklos mokinių sporto banketas bus gegužės 18, trečiadienį, 6 val. v. parapijos salė. Frank Lubin, Amerikos ir Lietuvos sporto žvaigždė, papasakos apie savo įspūdžius ir patirtį sporto pasauly. Sv. Kazimiero mokykla Los Angeles katalikišką mokyklą B divizioną 1971 laimėjo pirmą vietą krepšinyje.

Ateitininkų šventė įvyks gegužės 23, sekmadienį, 10:30 v. pamaldos. Po jų iškilmingas susirinkimas su vaisėmis.

Jaunimo šventė rengiama birželio 5-6. Dalyvaus Jaunimo ansamblio nariai, parapijos mokyklos lituanistinių klasių ir Los Angeles bei Santa Monica šeštadieninių mokyklų mokiniai, tautinių šokių grupės "Audra" nariai. Šeštadienį sporto rungtynės ir šokiai parapijos salė, sekmadienį vaidinimai, dainos, muzika ir tautiniai šokiai Marshall gimnazijos salė.

Mokslo metų užbaigimas Sv. Kazimiero šeštadien. mokykloj bus birželio 6 d. 11:30 val. parapijos salėje.

Sv. Kazimiero mokyklos septynios laidos išleistuvės ir diplomų įteikimas bus birželio 13 Sv. Kazimiero bažnyčioje. Aštuonių skyrių diplomus gaus 42 mokiniai, iš jų 11 lietuvių. Dailis iš jų gaus ir aštuonių skyrių lietuvių kalbos pažymėjimus. Šių metų laidą įskaitant, Sv. Kazimiero mokykla bus išleidusi netoli 500 abiturientų, iš jų virš 100 lietuvių.

Velykų švenčių proga parapičiai Sv. Kazimiero parapijos išlaikymui suaukojo 5,115 dol.

Dr. Bronius Jaselskis, Chicago Loyolos universiteto fizikos profesorius, buvo atvykęs į Los Angeles, kur fizikų suvažiavime skaitė paskaitą. Ta proga aplankė pažįstamus bei savo buv. kapelioną prel. Joną A. Kučingį.

Vladas ir Elena Pociai, iki šiol gyvenę Chicagoje, persikėlė gyventi į Los Angeles Calif. ir įsikūrė Costa Mesa, Calif. — L.Z.

Los Angeles mieste pagerbiant dr. Stephen Horn, iš k. į d. dr. Z. Brinkis, dr. S. Horn, Mrs. S. Horn, A. Kazickienė, dr. J. Kazickas ir L. Valiukas. Nuotr. L. Kanto

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Rytų atstovybė Bostone

Balandžio 17 Ambroziejų bute Bostone buvo susirinkę posėdžiui naujosios atstovybės nariai, MAS centro valdybos pirmininkas ir senosios atstovybės narys J. Rygelis. Salia perdavimo pareigų susirinkusieji aptarė ir MAS vasaros stovyklą, pradedančią rugpjūčio 8 Neringoje. Buvo kalbama apie svarbesnius stovyklos reikalus — vadovybę, kainą, stovyklautojus bei maistą. E. Girdauskas, MAS CV pirmininkas, pasiūlė sąrašą norinčių būti vadovais. Vadovų pareigos buvo susirinkusiųjų aptartos.

Naujosios atstovybės pirmininkė Janina Ambrozienė pasiūlė praveisti registraciją stovyklai, sudaryti stovyklos vadovybę ir palaikyti ryšį su CV ir kuopomis. Finansinius reikalus perėmė dr. Juozas Navickas. Jis atsakingas už visą finansinę apyvartą atstovybėje ir stovykloje. Irena Eivienė, Stasė Cibienė ir p. Stupois nepasiekė specialių pareigų.

Naują MAS rytų atstovybę suorganizavo buvęs Bostono ateitininkų sendraugį kuopos pirmininkas Jurgis Balčiūnas. Buvo bandoma sudaryti atstovybę daugelyje vietovių, bet vis nepavyko. Bostonas yra puiki vieta rytų atstovybei, nes ten yra didelė lietuvių kolonija ir ji galės padėti kitų vietovių ir savo jaunimui.

Atstovybės pirmininkė J. Ambrozienė ir S. Cibienė buvę narės praeitoje Bostono sendraugį valdyboje. Irena Eivienė dirba aktyviai su ateitininkais Brocktone. Ji taip pat yra suorganizavus keletą moksleivių vadovų kursų Putname, Connecticut. Dr. J. Navickas, filosofijos profesorius Bostono kolegijoje, yra daugelį metų Bostono moksleivių kuopos globėjas.

Rytų apygardos ateitininkai didžiuojasi savo atstovybėje turėdami filosofijos mokslininką.

Vilko pirm. dr. J. Valiūnas balandžio 26 kalba Clevelando lietuviams apie Vilko veiklą ir apie Brazinskus. Salimais J. Daugėla. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando visuomenė klausosi dr. J. K. Valiūno pranešimo apie Vilko veiklą ir apie Brazinskus. Pranešimas buvo balandžio 26. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ VISUR

(atkelta iš 5 psl.)

— **JAV LB Kultūros Fondo valdyba** LB centro valdybos patvirtinta 1970-1973 m. kadencijai. Ją sudaro: Anatolijus Kairys — pirmininkas (2955 W. 71st St., Chicago, Ill.); Juozas Šlajus — vicepirmininkas; Marija Remienė — sekretorė; Marija Grėbliūnienė — išdininė (6941 S. Washtenaw Ave. Chicago, Ill.); Antanas Kareiva — sandėlio vedėjas (7030 S. Rockwell Ave., Chicago, Ill.); Vytautas Jasinevičius — valdybos narys. K. Fondo valdyba maloniai prašo kad bendrieji raštai būtų siunčiami K. Fondo pirmininko adresu; knygos, vadovėliai ir kiti užsakymai — sandėlio vedėjo adresu; atsisakymai (pinigai) siunčiami išdininės adresu.

— **Toronto "Varpo" choras**, naujai persitvarkęs ir vadovaujamas muziko A. Ambrozaičio iš Montrealio, ruošiasi dalyvauti IV Lietuvių dainų šventėje liepos mėnesį Chicagoje.

— **"Lithuania 700 Years"** antros laidos, išleistos Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, yra likę tik 551 egz.

— **Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos** dvimetinis seminaras įvyks gegužės 29-30 Philadelphiajioje.

— **A. Grininė** vadovauja Miuncheno tautinių šokių grupei, kuri pasirodo savuose ir tarptautiniuose rengimuose.

— **"Baltijos" kvintetas**, kurį sudaro H. Bertulaitis, Juozas ir Stasys Jasulaičiai, E. Rotkis ir vadovas Vilius Lemkis, veikia Bonn-Koeln apylinkėje, Vokietijoje. Kvintetas aplankė beveik visas didesnes lietuvių kolonijas ir su dideliu pasisekimu dalyvavo tarptautiniuose pasirodymuose. Bonn-Koeln apylinkėje taip pat veikia tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja H. Bertulaitis, St. Jasulaitis ir mokytoja O. Gerkenė. Bonn-Koeln apylinkės jaunimui vadovauja H. Bertulaitis, Valia Pajarskaitė ir D. Pikšneiderytė. Numatomas įkurti dramos mėgėjų būrelis.

— **Svedijoje** išleistas stambus baltistikos veikalas (598 psl.), "Donum Balticum", skirtas pagerbti norvegų kalbininkui Christian S. Stangui, nusipelnusiam baltistikos ir slavistikos srityje. Rinkinį išleido švedų leidykla "Almqvist — Wiksell", Stockholme. Veikale rašo kalbininkai, gyveną abiejose geležinės uždangos pusėse: Lietuvos, Lenkijos, Sovietų Sąjungos, JAV, Australijos, Vokietijos ir kt. Iš okup. Lietuvos mokslininkų įdėti straipsniai: praėj. metais likviduoto prof. J. Kazlausko, V. Ambrazo, S. Karaliūno, V. Maziūlio, K. Morkūno, A. Sabaliausko, V. Urbučio, A. Valeckienės, Z. Zinkevičiaus, iš gyvenančių Vakarų pasaulyje: L. Jurgutytės-Baldauf, P. Joniko, A. Klimo ir J. Lingio. Veikalas laikomas vienu stambiausių lyginamosios baltistikos leidinių, išleistų Vakaruose.

(E.) — **Airijoje**, Dubline leidžiamas laikraštis "Aiseiri" perspausdino Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno laišką, paskelbtą ryšium su P. ir A. Brazinskių pabėgimu į laisvę, "New York Times" dienraštyje, praėjusių metų spalio 20. Valiūnas savo laiške buvo nurodęs, kad visuose pranešimuose apie Brazinskių žygius buvo pasigesta vieno svarbaus dalyko — trūko žinių apie to žygio pagrindines priežastis. Brazinskių žygis tegali būti suprastas tik turint galvoje pastarųjų 30 metų įvykius Lietuvoje. Vadinamasis "nusikaltimas", įvykęs "oro piratų" žygiu, iš tikrųjų yra desperacinio pobūdžio reakcija į visą eilę rimtų nusikaltimų, kuriuos sovietų v-bė įvykdė prieš Brazinskius ir prieš jų gimtąjį kraštą. (E.)

PAGERBIAMAS STASYS K. GRIGANAVIČIUS

Stasys K. Griganavičius

So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos salėje gegužės 16 rengiamas banketas Stasiui K. Griganavičiui pagerbti. Jis šiai draugijai daug yra nuveikęs. buvo direktorium ir reikalų vedėju, atliko daug pagerinimų. Draugija tad atsidėkodama už jo darbą, rengia šį pagerbimą.

Stasys K. Griganavičius gimė 1902 Radecko vieniemy. Taujėnų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. 1912 jo tėvas Antanas Kavarskas valcė, nupirkė stambų ūkį Sovenių vieniemyje. Ten Stasys baigė pradinį mokslo rusų kalbą.

Dėdė iš Amerikos
1920 jo dėdė Kazimieras Sidlauskas, vaistininkas, iš Amerikos lankė jau nepriklausomą Lietuvą. Jis buvo Lietuvos Selpimo Fondo išdinininkas. Užimanė Stasį pasiimti į Ameriką net kelis kartus buvo nuvykęs į Rygą. Tuo metu Amerikos konsulas buvo tik Rygoje. Bet viskas nuėjo niekais, nes per trumpą laiką nebuvo galima gauti vizos.

1922 Stasį pašaukė į Lietuvos kariuomenę. Pateko į 2-ji D.L.K. Algirdo pulką, ten sėkmingai baigė mokomąją kuopą. Buvo paskirtas į antrąją kulcosvaizdijų kuopą ir ėjo naujų instruktorius pareigas. Iš kariuomenės paleistas į atsargą 1925 vyresnio puskarininko laipsny.

Amerika vilioja
Grižo iš kariuomenės. Nors ir buvo namuose labai reikalingas ūkio darbui, bet jauną energingą Stasį viliojo aukso šalis — Amerika. Susisiekią su Amerikos konsulu Kaune ir po mažų formalumų Stasys 1928 jau buvo Amerikoje.

Tais laikais Amerikoje buvo didžiausia bedarbė. Stasiui pirmus ketverius metus teko dirbti netoli Bostono vasaros kurtorte.
Išjungia į lietuvišką veiklą
1932 gavo darbą Bostone. Čia turėjo progos lankyti anglų kalbos vakarinę mokyklą. Tuojau išjungė ir į lietuviškas patriotines organizacijas. Daugiausia jam teko būti išdinininku. Jis veikė šiose draugijose: Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apskrityje, Susivienijimc 94 kuopoj, Lietuvos vyčių 17-je Algirdo kuopoj, kuri tais laikais buvo didžiausia Bostone Sv. Jono Evangelisto pašalpinė draugijoj. South Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos išdinininkas, LDS pirmos kuopos pirmininkas, So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos direktorius. Pri-

klausė prie Lietuvos vyčių dramos ratelio ir vaidino daug veiklų, be to, vadovavo visokiems parengimams, dirbo įvairiose komisijose.

1935 vedė Oną Kanapinskaitę, išaugino vieną dukrą Vandą kuri ištėkėjo už William Kiely Jie augina tris anūkus: Danutę 7, Vincuką 5 ir Poviliuką 3 m

Darbininko spautuvė
1936 pradėjo dirbti Darbininko laikraščio spautuvėje ir išdirbo net 14 metų. Kaip jis kad sako, — čia buvo jo tikra lietuvių kalbos mokykla, kurios jam taip trūko.

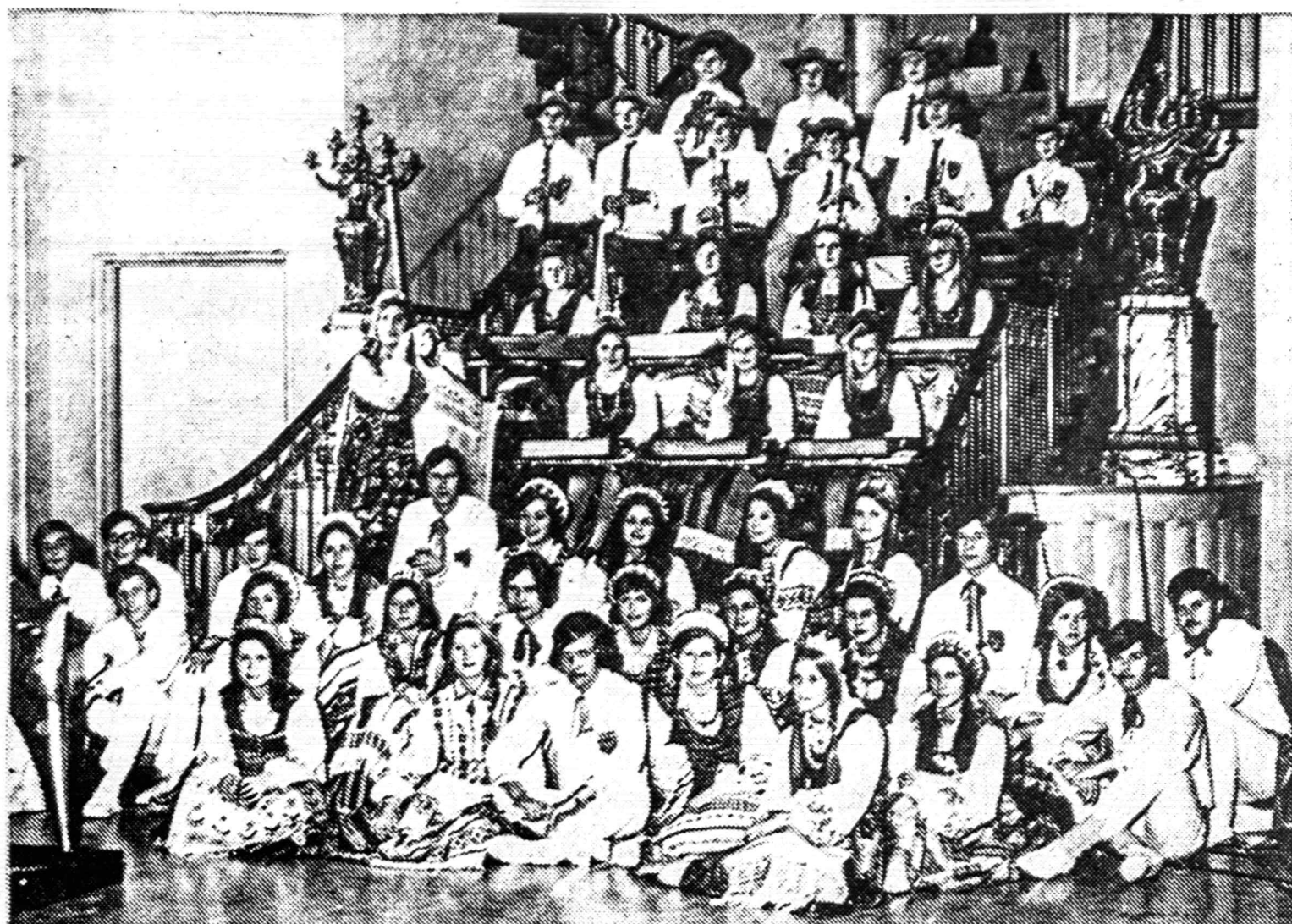
Irengia kavine
Darbininkui keliantis į New Yorką, Stasys su savo antru dėde Konstantu Sidlausku nusipirko kavinę, kurią išlaikė iki 1961. Čia jis gavo daug bizniz praktikos.

Pradeda dirbti Lietuvių Piliiečių draugijoj
So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos valdyba 1962 samdė jį dirbti bare. 1966 jis buvė pakviestas draugijos reikalų vedėju pareigom.

Tuo metu draugijos biznis buvo gerokai nusmukęs. Tai Stasiui reikėjo idėti daug darbo kol reikalus pataisė.

Padaryti pagerinimai
Jis padarė daug visokių pagerinimų, kurie yra atsiėję nemažus pinigus. 1967 itaisė ant rame ir trečiame aukšte garsialbius (915 dol.). 1967-69 išdė visus tris aukštus, išvalė visų aukštų užuolaidas, itaisė ant rame aukšte virtuvės šaldytuvą, spalvotą televiziją. Visi namo langai iš lauko apdėti vieliniais sietais.

Dideli darbai buvo atlikti 1968: nupirkti šeši apvalūs stalai, pastatyti visiems aukštams aptarnauti 2500 svarų pajėgumo elevatorius, šalia jo kiekvieniame aukšte — įrengti sandė-

Montrealio ansamblio "Gintaras" gegužės 23 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėje, 368 W. Broadway, atliks lietuviškų liaudies dainų, muzikos ir tautinių šokių darnią pynę, griežiant lietuvių liaudies muzikinių instrumentų orkestrui. Po programos šokiai su Worcesterio R & M Trio orkestru ir vaivšes. Rengia L.B. Bostono apylinkė ir kviečia Bostono ir apylinkių lietuvių atsilankyti jaunimo meno vakare.

liai. Visi darbai atsiėjo 77, 277, 18 dol.

Pertvarkymo, pagerinimo darbai ėjo toliau: 1969 išskuto ir išblizgino abiejų salių grindis, įvedė visame name vidaus telefoną, itaisė alaus šaldytuvą, namo rūsyje itaisytas priešgaisrinis "seklus", antrame aukšte perkeltas baras į kitą vietą, sumažinta rūbinė, pagražinta trečiojo aukšto estrada. 1970 igijo naują sodos gėrimam mašiną, užmūrijo nuo "E" gatvės cemento blokas langus, įgijo naują ledams daryti mašiną, itaisė sieną nuo Strand pusės. Viso ketverių metų pagerinimai atsiėjo apie 95,210 dol.

Gautas pelnas

Per ketverius metus, kai jis buvo vedėju, draugija padidino savo pelną. 1967 gryo pelnc

(nukelta į 8 psl.)

MONTREALIO GINTARAS BOSTONE

Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" susideda iš 50 jaunuolių. Jie meniškai atlieka lietuvių liaudies muzikos dainų, šokių ir žodžio pynę iš per 20 dalykų, kurie yra sulieti vieną ištisinę programos eigą ir atliekami be pranešėjo tarpininkavimo. Si grupė darniai atlieka savo meninę programą, padidimą vienintelio Amerikos žemynne egzistuojančio lietu-

vių liaudies instrumentų orkestro iš tokių retai čia girdimų instrumentų, kaip beržiniai trimitai, rageliai, birbynės, skudučiai, vamzdeliai ir įvairių rūšių kanklės. Šios muzikos fone nuskamba mūsų senos liaudies dainos, ragelių raliavimai ir jau išievojio sukurti veikalai, o linksni ir sklindūs šokiai pakelia visų nuotaiką: mes

(nukelta į 8 psl.)

ALBERTAS OŠLAPAS ATŠVENTĖ 75 METŲ SUKAKTĮ

Albertas Ošlapas, dipl. teisininkas-advokatas nepriklausomaj Lietuvoj, balandžio 17 sulaukė 75 m. amžiaus. Sukaktuvininkas, 1926 baigęs teisės mokslus Lietuvoje ir gavęs diplomą, pradėjo dirbti advokaturoje ir toje profesijoje liko iki pasitraukimo dėl karo iš Lietuvos.

1949 spalio mėnesį pasiekė Amerikos krantus — New Yorką. Čia ir įsikūrė su šeima — žmona ir dviem sūnumis. Kaip tremtinys, jis greit įsijungė į lietuvišką visuomeninį darbą. 1951 jis jau dirbo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopos v-boje, buvo vicepirmininku. Kiek vėliau buvo pirmininku ir juo tebėra iki dabar. 1952 jau New Yorko Amerikos Lietuvių Taryboje. Šiuo metu jis ten vicepirmininkas, gi anksčiau kelis kartus, rotacine tvarka, buvo pirmininku. Jis buvo ir SLA centrinės kuopos nariu. Kiek vėliau ilgametis tos kuopos išdinininkas. Per 10 metų buvo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Tautos Fondo valdyboje ir 6 metus reikalų vedėju. Kelerius metus lietuvių teisininkų centro valdyba buvo išrinkta New Yorke, ir sukaktuvininkas buvo toj valdyboj. Taipgi dirbo Lietuvių Vals tiečių Liaudininkų New Yorko kuopos valdyboje.

Dar tremties laikais Vokietijoje (Tuebingene) jis dalyvavo tremtinių draugijos organizavime. O kai New Yorke pradėjo plačiau kurtis Liet. Bendruomenės apylinkės, ir konsului J. Budriui šaukiant į talką, jis tuojau prisidėjo, ir greitai laiku buvo įkurta LB Queenso apylinkė, o sukaktuvininkas jau eilę metų yra šios apylinkės pirmininkas. Apylinkė yra aktyvi ir turi daug narių.

Kaip matyti, sukaktuvininkas nusipelnė ir tinkamo pagerbimo tai garbingai sukakties atžymėti. Tad jo du sūnūs dr. Raimundas ir inž. Algimantas Ošlapai, kaip tik sukakties dieną, balandžio 17 (pagal naują stilių) surengė savo tėvui pobūvį, sukviesdami gimines ir artimiausius draugus į sukaktu-

Albertas Ošlapas

vininko namus, 80-15 Cowles Court, Rego Park, N. Y.

Svečių buvo arti 40 asmenų. Iš Chicago's buvo atvykęs adv. Smulkštys su žmona, sūnus dr. Raimundas Ošlapas iš Libertyville, Illinois. New Yorkiečiai prel. J. Balkūnas, D. Jasaitis su žmona ir kiti, bei visa LB Queenso apylinkės valdyba.

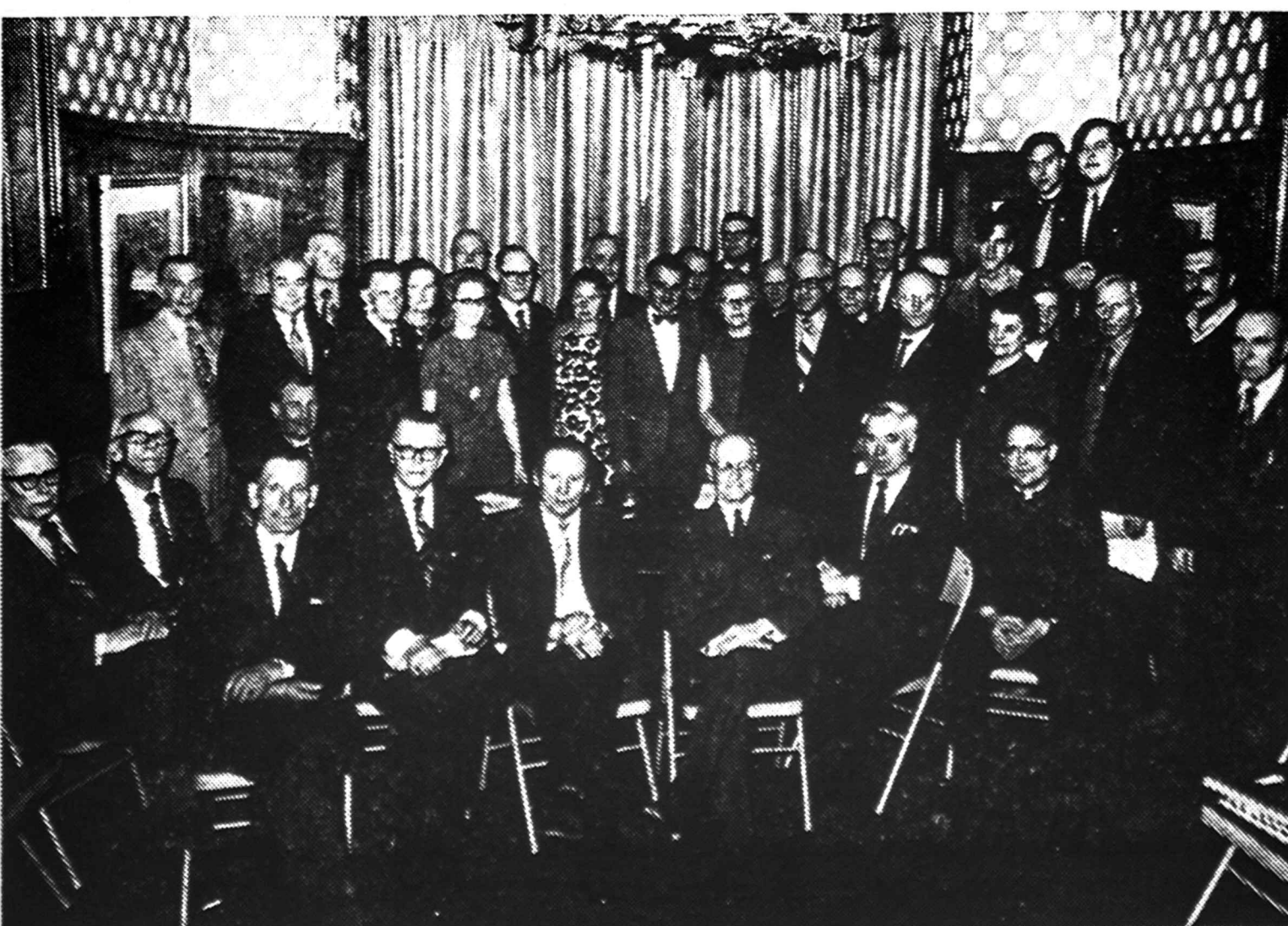
Pobūvis praėjo itin malonioj jaukioj ir draugiškoj nuotaijoj. Svečiai pradžioje buvo vaišinami salone kokteiliais ir užkandžiukais. Po to buvo pabuvo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Tautos Fondo valdyboje ir 6 metus reikalų vedėju. Kelerius metus lietuvių teisininkų centro valdyba buvo išrinkta New Yorke, ir sukaktuvininkas buvo toj valdyboj. Taipgi dirbo Lietuvių Vals tiečių Liaudininkų New Yorko kuopos valdyboje.

Jo pomėgiai sielai atsigauti yra — gamtos grožis: sodai, gėlės, mėlynas dangus, jūra, meškeriojimas. Vasaros metu, kai jam pasiseka prigaudyti žuvis, jis kviečia LB savo apylinkės narius ir jų svečius į susirinkimą — pikniką, pasimau dyti, paragauti jo pagautos žuvis. Žinoma, ta proga atliekami ir kiti bendruomenę liečią kultūriniai visuomeniniai lietuviški reikalai jo vasaros pastogėje Mastic Beach, Long Island.

Pobūvio dalyvė

LB New Yorko apygardos suvažiavime apygardos pirmininkas A. Vakselis (k.) ir JAV LB Centro valdybos atstovas V. Gruzdis (d.). Nuotr. A. Kisieliūnas

Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos suvažiavimo dalyviai. Suvažiavimas buvo gegužės 8 Kultūros Židinyje New Yorke. Nuotr. R. Kisieliūnas

Anapus Andų kalnų ir Amazonės

Ispūdziai iš kelionės po Pietų Ameriką

DR. HENRIKAS ARMANAS

Kaip Tolimųjų Rytų mistika, taip Lotynų Amerikos romantika visada mane būrė ir viliojo. Pernai turėjau retą progą ir didelį malonumą pamatyti Tolimųsios Rytus; tad šiais metais pasileidau į Pietų Ameriką.

Pakeliui sustojau Los Angeles ir Hollywoode, kur aplankiau savo senus draugus. Susipažinau su pasaulio lošimo katalyste — Las Vegas, kurioje kaip ir tikėjau, patuštinau savo pinigė, bet be gailės, nes jaučiausi atsilygines už tą tikrai prabangią vietą, kuri vienam ten atvykusiam pasiūlo vilgti praturtėti... Grįžęs rūke pasakodavau Los Angeles, pasileidau plieno sparnais per žydriąją pietų padangę ir Andų kalnų sniegais nuklotas viršūnes ir Amazonės žaliąją pragarą pasauli.

Zemė

Pietų Amerika sudaro 14 proc. viso žemės paviršiaus. Brazilija yra du kartus didesnė už Europą ir tik šiek tiek mažesnė už Rusiją, JAV, Kanadą ir Kiniją. Argentinoje turime ketvirtą JAV dydžio. Čilė yra ilgesnė negu JAV-bės, matuojant jas nuo Atlanto iki Pacifiko. Kaip Braziliją, taip ir Kolumbiją ir Edvadorą perkerta ekvatorius, kurį perskridus keleiviu išteikiamas atitinkamas pažymėjimas. Pati didžiausia pasaulio upė, neskatant Nilo, yra Amazonė, ją supančios džunglės yra didžiausios ir vešiausios pasaulyje, c Andų sniego kalnynas, dominuojas Pietų Amerikoje, laikomas pačiu gražiausiu vakarų pusryčiu.

Senųjų gyventojų palikuonys

Pirmieji Pietų Amerikos gyventojai buvo majai ir inkai, turėję imperiją su savo legendarine sostine. Cuzco (Peru), esanti aukštuose kalnuose ir dabar tik archeologų ir turistų lankoma.

Dėl gyvenimo aukštumos ir dėl deguonio stokos šių dienų inkų palikuonys, ypatingai peruviečiai, skiriasi nuo kitų stoais ir trumpais kaklais ir plaučiomis, lyg išpūstomis, krūtinėmis. Jaunojo kartoj pastebimos šios iš laukinių indėnų paveldėtos žymės: stiprūs juodi plaukai, stori užkime balsai juodos akys ir stiprūs žandikauliai su stipriais perlinio grožio dantimis.

Turėjau progą lankytis Brazilijos kolegijoje ir pabuvoti liūdnai tarpe. Girdėjau jaunųjų dainavimą, kuris buvo ypatingas, nes iš 20 mergaičių nebuvo nė vieno soprano. Jų dainos ejo iš pilvo gilumos, buv vienas balsas, šurkštelis, agresyvioji ir nekėlė pasigėrėjimo.

Kreolai, mulatai, indėnai

Brazilija buvo atrasta ir kolonizuota portugalų, gi visa likusioji Pietų Amerikos dalis — ispanų; todėl ir visa Pietų Amerika, išskyrus Braziliją, išmintai kalba ispaniškai. Brazilija taip pat yra vienintelis Pietų Amerikos kraštas, kuris turi negerus; jie kadaise iš kraštą buvo atvežti iš Sudano kaip vergai.

Pietų Amerikos kraštų gyventojai sudaro mišinį kreolų (pirmųjų ispanų provaikiai gimę jau Pietų Amerikoje), indėnų, mulatų (dviejų rasių mišinys) ir kaukazių (europiečių, kurių dauguma yra vokiečiai). Indėnai daugiausia gyvena Amazonės žemumose ir Andų kalnuose. Jų vyrai, kaip ir moterys, nešioja ilgus gražius plaukus ir stengiasi savo išvaizda panašėti vieni į kitus. Pirmieji ispanai "conquistadores" suėjo į ryšį su Amazonės indėnais, buvo susidarę ispūdi kad visi matyti indėnai buv moterys, kurios buvusios ir labai gražios, o be to, ir karingos; todėl ir vadiname gražią bet karą, vyriškai nusiteikusią moterį — amazone!

Argentinoje 98 procentus gyventojų sudaro baltieji, kurių 84 procentai yra europiečiai. Todėl Argentina yra artimiausia ir geriausia mum su prantama šalis visoje Pietų Amerikoje, o Buenos Aires savo grožiu primena Paryžių.

Turėjo gumos monopolį

Iki 1916 Amazonės delta turėjo pasaulinį gumos monopolį. Bet, kai daug gumos medžio sėklų anglų buvo vogčiomis išvežta į Rytų Indiją ir visas Artimųjų ir Tolimųjų Rytų anglų kolonijas, išaugo naujos milžiniškos gumos plantacijos. Pietų Amerikos gumos ūkis susmuko. Tai dar labiau buv pajausta, kai Vokietijoje buv surasta sintetinės gumos gamybos formulė. Tada Brazilijos gumos pramonė visiškai sumžėjo. Siandieną Brazilijai gumos pajamos nebesudaro svarbios reikšmės. Ten turėtos Rockefellerių gumos plantacijos neseniai buvo parduotos tik už ketvirtą tos kainos, už kurią jos buvo pirktos. Bet, nežinint, tai, Brazilija pasilekia pirmąją valstybę pasaulyje savo kava ir brangakmenių eksportu.

Čilės salietra

Čilė yra pati didžiausia vario prastatija pasaulio pramonėje, o jos garsioji žemės trąša dar Lietuvoje pažįstama Čilės salietros vardu, žinoma ir naudojama visame vakarų pasaulyje. Medicinos pasaulyje plačiai vartojamas jodas irgi gaminamas iš Čilės nitrato. 70 proc. viso pasaulyje naudojamo jodo ateina iš Čilės.

Balzasmas ir nafta

Peru balzasmas dar ir dabar visoje Pietų Amerikoje plačiai vartojamas užterštom žaizdom gydyti; jis buvo pažįstamas ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Venecuela yra nepaprastai turtinga nafta, kurios daug rasta ir Peru. Todėl Pietų Amerikoje gazolinas yra tokio pat pigumo, kaip ir JAV. Tik, deja, nėra kam jo plačiai naudoti, nes automobiliai yra labai brangūs ir sunkiai įgyjami.

"Automobilių apsaugos" biznis

Automobilių vagystės (ypač Limoje ir Rio de Janeiro) labai paplitusios. Valdžia yra bejėgė kovoti prieš tą gerai organizuotą vagių sindikatą. Kaip Limoje, taip ir Rio de Janeiro ar Sao Paulo negalima palikti automobilių be priežiūros gatvėse, nes jie pradingsta be pėdsakų. Naktimis nematytas nė vienos mašinos pastatytos gatvėje — visos uždarytos garažuose. Kaip Limoje, taip ir kituose miestuose yra plačiai išsiplėtęs "automobilių apsaugos" biznis. Nuvažiavus kurį viešbutį, restoraną ar kino teatrą, tuoj pristato su skuduru rankoje sargą jaunuolį (neprašomas), kuris apšluosto mašiną ir ją saugoja, kol savininkas sugrįš. Už tai reikia sumokėti 25 mūsų centus. Ką daryti, geriau užmokėti už priverstinę automobilio "apsaugą", negu sugrįžus jo visai nerasti!

Kava kaip degutas

Brazilija yra garsi savo kava, kurios gana daug yra sunaudojama ir pačiame krašte. Ji paravinėjama visose vietose, kur tik įmanoma pardavinėti. Toji kava paprastai būna labai tiršta, juoda it degutas ir šalti, vartojama visai be cukraus. Ji gerinama iš mažųjų puodukų. Užtenka vieno gurkšnio tokiam puodukui išgerti. Bet nepratusiam keleiviu, išgėrus kokius 3-4 puodukus, yra pavojus gauti širdies smūgį. Tur būt, dėl to ypatingo kavos naudojimo Brazilijoje yra mažai pažįstamos europinės kavinės ir pyragaičiai, kurių čia kaip ir visur, kai nematyti. Užtat mėsos naudojama čia labai daug. Argentina yra vadovaujanti valstybė pasaulio mėsos gamyboje.

Valgomą daug mėsos

Pietų amerikietis per dieną valgo mėsą du kartus ir suvalgo jos tris kartus daugiau negu kuris kitas žmogus pasaulyje. Yra daugybė valgyklų, ku-

riose kepami ištisi jautiai ir avys ant iešmo viduryje restorano. Čia pat, dideliais gabalais piaustant, su šypseną patarnaujama išalkusiam keliautojui.

Daug vartojama vyno. Degtinė yra nepopuliari ir brangi. Čilė, norėdama pakelti žuvis, kaulienos, paukštienos ir pieno produktų naudojimą. Santiago mieste — visai uždraudė pardavinėti mėsą pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais. Buvau patenkintas, kai, atvykęs į Santiago, pirmadienį gavau skaniai pavalgyti žuvis, vištienos ir pieno.

Ganyklos ir gaučai

Argentinos milžiniškos lygumos yra puiki dirva ganykloms (pampas) su plačiai išsklaidytais faciendomis (farmomis) ir savitais gaučiais (cowboys), kurie augina ir tvarko tūkstantines bandas gyvulių, aprūpindami mėsą tris ketvirtis pasaulio. Dėl paplitusios gyvulininkystės Argentinoje mėsa ir odos dirbiniai yra gana pigūs.

Svajninga muzika ir šokis

Argentina davė pasauliui ir neužmirštamą šoki "tango", ku-

(nukelta į 8 psl.)

Pasaulio Liet. Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant laiškų. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojams nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškipti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratešti prenumeratą 1971 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____

Siunčiu už prenumeratą \$ _____

Spaudai paremti \$ _____

Siunčiu skolą už _____ m. \$ _____

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios desros
Kelienei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užkaike — įsitikinsite!

9 DIDŽIULS KRAUTUVES 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DISPLAY

Road Runners Inc. open 6 days a week featuring the new 350 Bridge-stone GTR by Rockford and other motorcycles 8 C Forest 516 671-8280

Keyview Esso Service Center open 7 days a week complete auto repairs road service & towing tires batteries accessories. Keyport 201-264-9712

Viola Dry Cleaners laundry alterations repairs invisible reweaving 1 day dry cleaning service free pick up and delivery — 609-893-9893

Reconditioned refrigerators, \$49.95 up, gas ranges & washing machines \$49.95 up. Superb: 212 VI 8-9499 — 118-16 Rockaway Blvd. S. Ozone Pk.

Brooklyn—lovely 6 bedroom home in mint condition on oversized lot on tree lined street Extras include woodburning fireplace, flagstone patio, landscaping, 2 car garage. Walk to subway and parochial schools. All for \$37,500 Ch. Buermann 212-287-2500

Let Your Money Work for You!

Why settle for 5% or 6% return on your money? —
Now let your money work hard for you!

HOW? — INVEST \$1,097.50 TO \$3,292.50 FOR YOUR OWN POSTAGE STAMP DISTRIBUTING BUSINESS

—Stamps are an everyday necessity.
—Strictly a cash business—no credit or collection problems.
—No inventory or stock spoilage.
—Profit margin is excellent.
—Locations provided by us.
—Full or part time work.
—Age no barrier—either men or women can qualify.
—Investment secured by equipment.
—Equipment guaranteed.

Be your own boss! For information, send name, address and phone number. All inquiries are promptly handled. We will gladly exchange references with you.

AMERICAN
POSTAGE STAMP
DISTRIBUTING
COMPANY

Suite 110 Dept. CD
Brentwood Center
2674A South Glenstone
Springfield, Missouri

Tel. (417) 883-1835

Tutorial & Growth Opportunity Center — tutorial services all academic subjects remedial reading / Math / science bilingual program—day and eve Prospect Park 201-345-2515

V & J Pizzeria open 7 days a week Sicilian and Neapolitan pizza — a family place Valley Road and Hamburg Tpke Wayne NJ 201-628-9840

Adirondacks Lake Frontage acreage on beautiful Tupper Lake & Upper Saranac Lake Mary Mercurio, realtor Lake Simond Rd 518-359-2431

Cape Cod year round and seasonal Cottages and Homes choice locations reasonably priced excellent condition H. W. Robinson 617-428-6564

MID MONMOUTH LIMOUSINE SERVICE 7 days a week all hours all occasions weddings airports piers funerals — Dial 201-747-9119 Red Bank

Charneski and Bongiorno Realtors 42 South Main Manville, N.J. Lots farms residential homes — Call: 201-722-0070

Spring Cod springing fish the most modern on coast Montauk's newest, biggest, fastest Viking Star 5AM heated fishing rafts heated cabins bunks hot food reclining seats. Capt. Paul Fasberg 516-668-5924 or 2732

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY
COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

SERVICE

Service Shoe Repair and Luggage Shop orthopedic work our specialty. We sharpen scissors and knives 346 Bloomfield Avenue 201 CA 6-2781

V & S MOVING TRUCKING CO.
— 675-5286 —
All types of Moving—24 hr. service
Sales of all of new classes
and used furniture
VICTOR, Proprietor
137 8 Avenue New York, N.Y.

Home Fire Chain Ladders, all aluminum light weight, 7 pounds 15 ft.—\$18; 25 ft.—\$28.
call 987-7249 or 987-8325

Santana Friendly Service Station — open 7 day a week general auto repairs road service & towing tires, batteries Newark NJ 201-621-2095

Marvin's Liquors and Delicatessen open 6 days a week a family place we also deliver 67 Elizabeth Avenue Newark, N.J. Call: 201-248-2144

James Simpson

& Sons
MOVING AND HAULING

Attic - Basement - Yard

CLEANING

"No job too big or too small"

201-824-1679

201-248-2553

336 Peshine Avenue

Newark, N.J.

IL BOSCHETTO Italian Restaurant Excellence in Neapolitan cooking — Sea Food specials business men's lunch-dinners summer outdoor dining choice international wines closed Tues. Major credit cards — Phone 379-9335, 1660 E. Gun Hill Rd Bronx

THOMAS SHOE REPAIRS
We pick up and deliver in all elevator buildings or 1st and 2nd floor. Call us at 864-8893 send in shoes by mail with explanation — shoes repaired same day.

Color Shoe Dying
send color sample
Call us at 864-8893

We deliver anywhere in the Harlem area. 139 Lenox Avenue at 117th Street, New York City.

N.Y. Television Service Co. 4001 - 43rd Ave. Woodside Bklyn, N.Y. repairs, color - black & white T.V.S. & unit components all boros. 476-3197

TYPING - MAILING
and LIGHT BOOKKEEPING done
Call 789-2100

Rubbish removal, concrete work, interior demolition & kitchen cabinets. Call Martin Rodriguez, 289 Columbia St., Brooklyn, UL 5-6348

The Evergreens' Cemetery presents the new community mausoleum for those who prefer as their last resting place a crypt mausoleum and do not want to incur the expense of private construction. Now available, Evergreens' Cemetery 212-455-5300

TRAVEL AGENCIES
QUINONES INSURANCE
BROCKAGE & TRAVEL

All Travel Arrangements
Tickets and reservations for
TOURS - CRUISES
HOTELS - RESORTS.

Trips to all parts of the world.

514 East 183rd Street
CALL:
933-8454
933-1307

A & M Furs Inc. 41-16 Main Street Flushing, Queens fur storage vault on the premises Don't let your closets set your furs on fire FL 3-5235

POP'S BODY AND FENDER CAR SPECIALISTS open 6 days a week reliable and dependable workman — 34 Horton Avenue New Rochelle, New York — Call: 914 NE 6-9354

MALE - FEMALE

Overseas Employment — Australia, Orient, Europe, etc. We assist you. For details call 201-763-7755 Trans World Overseas Services, Inc. Trans World Building, 1980 Springfield Ave. Maplewood, N.J.

Sewing machine operators on leather coats steady job, good pay apply A & H Incorporated 5214 Polk St. W. New York, N.J. 201-863-7350

Comptometer Operator experienced good salary benefits pleasant office downtown Brooklyn area 875-2146

AIDAI — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

Experienced Gas Station Attendant day or nights steady work Texaco Service Station 2 Glen Cove Road, Greenville, L.I. Call: 516-621-6190

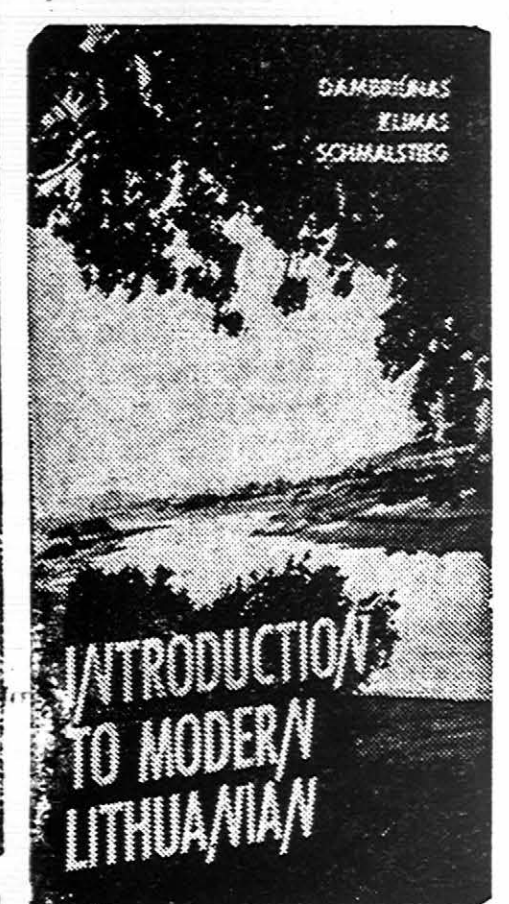
EXPERIENCED WAITERS and BUSBOYS 6 day week lunch & dinner steady nice working conditions Restaurant in the Sky 125 Tuckahoe Rd, Yonkers, N.Y. 914 YO 3-8778

MAN WANTED general helper in growing West Andian Food Company. Good salary. Fringe benefits. Call Mr. Auguste: 467-6177 Fred's West Indian Food Co. 860 Nostrand Ave. Brooklyn, N.Y.

Experienced Watcher on Saurer machines. Night shift 7PM-7AM steady nice working conditions — Horizon Embroidery, Fort Lee 201-947-3796

H. W. FEMALE

Typist IBM electric fast & accurate 36 1/4 week, 8-4 PM Gulf Insurance Co. 2175 Lemoine Ave. Fort Lee, NJ Call: 201-967-9200

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambrūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklynne. 479 psl., kietais viršelais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS

910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

LB Woodhaven apylinkė pagamino
ženklelį klijuoti ant automobilio
lango (de-cal):

auko spalvos rėmus, baltas vytis raudoname fone. Dydis: 2 1/2 x 2 inč. Galima užsisakyti paštu prisiunčiant \$1.00 už ženklelį — DARBININKO administracija, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuošas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros židyns 827-9865

Naujosios Anglijos Tautinių šokių 27-tas festivalis bus gegužės 14, 15, 16 Wrentham, Mass. Festivalio dalyvaus 24 tautų atstovai. Šiuose visuose festivaliuose dalyvavo ir ši kartą dalyvaus atstovaudamas lietuviams Bostono Lietuvių Tautinių šokių sambūris, vadovaujamas JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narės Onos Ivaškiienės.

Petrui J. Šlapikui balandžio 29 V. Belecko svetainėje buvo surengta gimtadienio proga "Surprise Party". Viena iš pagrindinių rengėjų buvo Valerija Zitikiene. J. Šlapikas atšventė 66 m. amžiaus sukaktį. Sugiedota Ilgiausių metų.

Darbininko redakcijos telefonas šią savaitę kelias dienas buvo sugedęs ir niekas negalėjo prisiskambinti.

Balto centro valdyba posėdžiavo New Yorke gegužės 6. Svarstyta spęsta, kaip visuomet, nemaža einamųjų reikalų. Pašalų skirstymas reikalingiems buvo vienas iš svarbiausių. Sušelpiti 36 prašytojai, daugumoj šeimos su mažais vaikais bei ligoniams įvairiose kraštuose. Bendra jų šalpos suma 4,000 dol. Paskirta 140 dol. vienai veikliai lietuvei studentei Kolumbijoj, neišgalinčiai užsimokėti tokios sumos mokslininių. Balfas iš tikrųjų vykdo didelį pasaulio lietuvių šalpos darbą.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius saryšyje su bausais birželio minėjimu birželio 12 d. 7 v.v. Christ Congr. bažnyčios salėje, 85 Rd. ir 91 Street Woodhavene, pristatys dail. Jurgio Juodžio sukurta "paveikslą Laisvės auka. Paveiksle vaizduojama Simo Kudirkos tragedija prie Amerikos krantų. Kalbės Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, balsiojo birželio ir Simo Kudirkos tragediją nušvies inž. Vilijus Braženas. Programą praves dailiojo žodžio menininkė Irena Vebliaitienė. Salė bus dekoruota dail. Jurgio Juodžio laisvės kovų paveikslais.

Jūratė Kazickaitė gegužės 19, trečiadienį, 8 val. vak. dalyvaus televizijos programoje "To Tell the Truth" (5 kanalas).

Bronės Blekienės poilsio namai seneliams yra gražiam Connecticut valstijos ūky su valdžios leidimu. Priimami seneliai vyrai, ne moterys. Oras geras, valgis lietuviškas, savas pienas, nes laikoma daug karvių, gera priežiūra, lietuvių šeimininkė. Rašyti: Mrs. B. Blekis, P. O. Box 33, Terryville, Conn. 06786. Tel. 582-5113. Galima skambinti bet kuriuo laiku.

MOTERŲ VIENYBĖ
gegužės mėn. 15 d.

7 val. vak.

KNIGHTS OF COLUMBUS SALEJE
616 Jamaica Avenue, Brooklyn, N.Y.

ruošia

PAVASARIO BALIŲ

Vakariene, šokių kontestas, loterija — bus galima laimėti dail. J. Juodžio paveikslą, daug kitokių laimėjimų. Dešimčiai žmonių butelis degtinės.

Vietas rezervuoti iš anksto, nes reikia žinoti dalyvių skaičių. Bilietai gaunami pas visas Moterų Vienybės narese arba: El. Andrušis — VI 7-4477; U. Bacey — 847-3575. Įėjimo auka 10 dol.

PADEKA

Mūsų mylima ir brangi Mamytė, a.a. Agota Podresienė mirė balandžio 23. Buvo pašarvota M. Šalinskienės laidojimo koplyčioje. Po mišių, kurias koncelebravo 7 kunigai, iš Apreiškimo parapijos bažnyčios buvo palaidota balandžio 27 Cypress Hills kapinėse.

Reikiame nuosirdžiausią padėką gerbiamiems kunigams, aukojusiems mišias už brangios Mamytės vėlę: klebonui J. Aleksioniui, klebonui J. Gurinskui, Tėv. B. Bagdonui, kun. A. Račkauskui, kun. J. Pakalniškiui, kun. P. Patlabai, kun. Vicks ir kun. P. Geiščiūnui.

Ypatinga mūsų padėka kun. A. Račkauskui už laidotuvių tvarkymą, pranciškonų vienuolyno viršininkui Tėv. L. Andriekui už atsisveikinimo žodį koplyčioje, kun. P. Patlabai už pamokslą bažnyčioje, dailin. J. Juodžiui už atsisveikinimo žodį kapuose ir visiem kunigams, lankiusiems mūsų mylimą Mamytę koplyčioje bei dalyvavusiems laidotuviuose: Tėv. T. Žiuraitiui, kun. P. Totoraičiui, kunigui V. Pikturai, kun. R. Ralilai, kun. V. Dabušiui, kun. Jauniui, Tėv. B. Ramanauskui ir kun. A. Kardui.

Sirdingiausia padėka visiems užprašiusiems mišias už a. a. mylimos Mamytės vėlę, už gėles, aplankymą koplyčioje, už pareikštą užuojautą asmeniškai ir spaudoje, dalyvavimą laidotuviuose bei palaidojimui — amžinąją poilsio vietą ir aukojusiems Mamytės atsiminimui Kultūros židinio statybos fondui. Ypatinga padėka p-lei Domai Kunskaitei už Mamytės įamžinimą Kultūros židinyje 100 dol. auka.

Mielas padėkos žodis laidotuvių direktorei M. Šalinskienei, radijo direktoriui dr. J.J. Stukui, muzikui A. Kačanauskui, solistui S. Citvarui ir V. Beleckui už laidotuvių pietus.

Sunku ir neįmanoma visus čia suminėti, kurie vienu ar kitokiu būdu palengvino mūsų skausmą bei suteikė pagūdą sunkioje valandoje.

Liekame giliai dėkingi.

Dukterys: Julija ir Kazimiera
Zentai: P. Kunigėlis ir Vytautas Sventoraitis
Anūkai: Egidijus ir Saulius su šeimomis

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių su visais baldais. Pateikiama viengungis lietuvis arba vedusi pora su 1-2 vaikais. Namas gražioje rezidencinėje vietoje arti pliažo — Lordship, Stratford, Conn. Adresas: K. Krusinskas, 45 Margherita Lawn, Lordship, Stratford, Connecticut. Tel. 378-4089.

Ieškoma moteris prižiūrėti mažametį 5 dienas savaitę. Informacijai skambinti po 6 v.v. tel. 849-2709.

Lietuvių pinigų rinkėjams dėmesio! Gauta keletas su Vytautu ir Vyties ženklais 1936 metų laidos sidabrinų pinigų — 10 litų. Kaina su persiuntimu 22 dol. Kas norėtų įsigyti, kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Tel. GL 2-2923.

Du suaugę vyrai ieško buto iš trijų ar keturių kambarių. Malonėkit pranešti EV 4-6335.

Anapus Andų... (atkelta iš 7 psl.)
ris buvo taip mėgiamas ir mano studentavimo laikais Lietuvoje. Sakoma, kad pirmoji Andaluzijos gitara Argentinoje buvo įvesta ispanų vienuolių misionierių. Ji buvo labai pamėgta. Kaip arklys, taip ir gitara yra pirmoji vienišų gaučių draugė. Svajingas ir pilnas ilgesio tangas iš pampų ir gaučių vėliau persikėlė į miestus ir salionus ir užvaldė žmonių širdis. (Bus daugiau)

Vanda Galbuogytė, lyrinis sopranas, dainuoja Lietuvių Fondo pavasario baliuje gegužės 15 d. International viešbutyje. Nuotr. V. Maželio

ŠI SAVAITGALĮ NEW YORKE

Lietuviškos mokyklos šventė vyks gegužės 15 Maironio liutuanistinėje mokykloje. Suvažiuoja liutuanistinės mokyklos iš Washingtono, Baltimorės, Philadelphia, Elizabeth, Worcesterio, New Haveno. Bus bendros pamokos, kurios prasidės 11 val., bendri pietūs, žaidimai ir nuo 3 iki 5 val. bendra meninė programa, kurioje pasirodys visos mokyklos. Kamokiniam bus pamokos, tėvams ir suvažiuosim mokytojam dr. V. Vyngantas skaitys paskaitą tema "Mokykla ir mes".

Lietuvių Fondo konferencija bus gegužės 15, šeštadienį International viešbutyje prie Kennedy aerodromo. Registracija nuo 10 iki 11 val. Paskui pranešimai apie centro valdybos veiklą, 1 val. pietų pertrauka, 2 val. pranešimai apie pelno paskirstymą, Liet. Rašytojų Draugijos premijos įteikimas poetui K. Bradūniui, narių pareiškimai, svarstymai, rezoliucijos. Konferencija baigias 5 val.

Liet. Kat. Mokslo AKADEMIJOS N. Y. židinio susirinkimas gegužės 16, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros židinyje. Dr. A. Skėrys kalbės apie Lietuvos miškus, kartu bus ir jo knygos "Lietuvos miškai ir jų ūkis" pristatymas.

Lietuvių Fondo pavasarinis balius vyks International viešbutyje prie Kennedy aerodromo. Kokteiliai 8 v. Vakariene 8:30 v. Sokiama groja Joe Thomas orkestras. Baliaus programą atlieka modernaus šokio menininkė Kristina Zebrauskaitė-Gintautienė iš Chicago ir solistė Vanda Galbuogytė iš New Yorko.

Moteryų Vienybės pavasarinis balius bus gegužės 15 Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyne. Vakariene iš 8 vakariene.

Emilijos Čekienės knygos "Kad ji būtų gyva" pristatymas gegužės 16, sekmadienį, 4 v. popiet, Kolumbo vyčių salėje, 86-22 85 Street, Woodhavene. Knygos pristatyme kalbės rašytojas Paulius Jurkus. Po pristatymo vaisės.

SPORTAS

FUTBOLAS

Šeštadienį 3 val. popiet mažičiai žaidžia prieš Gottshee Brennan Field, Middle Village.

Sekmadienį pirmoji komanda žaidžia prieš Schamrock Kissena Park, Flushing, 2:30 val.

Rezervinių komandų rungtynės 12:45 val. ten pat.

Atletas

Amerikos pakeltas pašto tarifas išgalioja šį sekmadienį. Paprastu paštu siunčiant dabar reikia lipdyti ant laiško 8 centų ženklą, oro paštu — 11 centų už vieną unciją

Elektrinės ir kt. rašomas mašinas, Radio, Zenith TV, kalkuli. ir skaičiavimo mašinas pigiausiai ir sąžiningai pirkite iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Milijonai laukia pavidėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudos planai suaugusiems ir jaunamėčiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui paskaulas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius.

Telefonas MI 7-6637.

Direktorius Bronius Bobelis.

VASAROTOJŲ DEMESIUI

Garsaus Cape Cod kurorto Lietuviškos vasarvietės vilos AUDRONĖ savininkai dr. Ed. ir Marija Jansonai praneša kad vila Audronė šiemet atidaryma vasarotojimui nuo birželio 26 iki rugsėjo 18. Jau dabar priimami užsakymai. Kreiptis: Dr. Ed. Jansonas, 15 Rosedale St. Dorchester, Mass. 02124. Tel. 288-5999. Visi maloniai prašomi atsilankyti ir praleisti savo atostogas.

Išnuomuoju Centerville, Cape Cod, vasarnamį nuo liepos 24. Dėl informacijų rašyti: Mrs. E. Kuncaitis, 43 Bushnell St., Dorchester, Mass. 02122. Vakariene skambinti telef. (617) 436-2219.

Lietuviškai vasarviete Cape Cod ieškoma vasaros sezonui šeiminiškė — virėja ir dvi mergaitės tvarkyt kambarius ir padavinėti ir stalus. Kreiptis: Marija Jansonas, 15 Rosedale St., Dorchester, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

Griganavičiaus sukaktis

(atkelta iš 6 psl.)

gauta 11,250 dol., 1968 — 16,274 dol., 1969 — 14,879. gi 1970 pelnas siekė 21,879 dol. Per tuos ketverius metus draugija padarė gryno pelno 64,275 dol.

Elevatoriaus statybos fondatoriai sudėjo 12,780 dol., dviejų metų loterijos pelnas uvc 4,566 dol. Viso elevatoriaus statybos fonde buvo 17,346 dol.

Tie skaičiai ir nuveikti darbai parodo, kad Stasys Griganavičius yra labai daug pasidarbavęs draugijos labui. Jo pagerbimas bus gegužės 16 So. Bostone, Lietuvių Piliiečių draugijos 3-čiojo aukšto salėje. Pradžia 2 val. popiet.

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Jono kunigų seminarijoje stojamieji egzaminai gus gegužės 22 d. 9 v. ryto kolegijoje, 197 Foster Street, Brighton Mass. 02135. Telefonu galima skambinti 254-2610. Ši seminarija paruošia kunigus visai Bostono arkivyskupijai, taip pat ir lietuvių parapijom.

Gegužės procesija, skirta Mergelės Marijos garbei, bus gegužės 23 d. 2 v. popiet lietuvių Sv. Petro bažnyčioje, Flaherty Way, So. Bostone. Procesijoje dalyvaus mokyklos vaikai.

Vaikų pirmoji komunija bus gegužės 16 per 9-tos valandos mišias lietuvių Sv. Petro bažnyčioje.

Whist Party rengiama gegužės 22 lietuvių parapijos salėje 492 East Seventh Street So. Bostone. Pradžia 8 v.v. Paremimui pirmininkauja Elena Simonavičiūtė. Visas pelnas skiriamas parapijai.

Stepono ir Valentinos Minikų vadovaujamos radijo valandės metinis piknikas bus rugpjūčio 8 gražiam lietuviškame Romuvos parke Montello, Brocktone. Lietuviškos organizacijos prašomos tą dieną pikniko nerengti, nes šis piknikas skiriamas lietuviškai radijo programai išlaikyti.

Albinas Janiūnas, ilgametis Darbininko skaitytojas, vasario 27 mirė Argentinoje. Nuliūdime paliko žmoną Kazimierą, sūnėną kun. Albiną Janiūną, kurs savo dėdei užsakydavo Darbininką, ir kitus gimines.

"Gintaras" Bostone

(atkelta iš 6 psl.)

visi, nors trumpam laikui, minėtis grįžtame į savo tėvų žemę Lietuvą.

Montrealio jaunimo ansamblio kūrėjas ir dabartinis jo vadovas Zigmantas Lapinas, gimęs 1925, dar būdamas gimnazijos aštuntąjį klasę, jau vedė Kauno aštuntosios gimnazijos chorą. Studijavo Kauno konservatorijoje, Kanadoj baigė universitetą, sukūrė Montrealio dramų teatrui muziką Baltaragio Malūnui, Milžino Paunksmei, Žirginėliams, Aukso Žasiai ir kt., pagaminio daug lietuviškų liaudies instrumentų ir suorganizavo lietuvių liaudies instrumentų orkestrą.

"Gintaras" su šaunia programa pasirodys Bostono Lietuvių Piliiečių klubo salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. gegužės 23, sekmadienį, 3 v. popiet. Po programos — šokiai su Worcesterio R ir M Trio orkestru. Veiks užkandžių ir gerimų bufetas. Bostono ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti į šį jaunimo meno vakarą. Rengia L.B. Bostono apylinkė.

Visi kviečiami į

Lietuviškos dainos, muzikos ir šokių

KONCERTA

Išpildo Jaunimo Ansamblis

"GINTARAS"

iš Kanados

Hartford, Conn. LIETUVIŲ KLUBAS, 227 Lawrence St.

Veiks turtingas bufetas

Sokiama gros R & M Trio iš Worcester, Mass.

šeštadienį, gegužės 22 d.

7 v. v.

Įėjimo auka \$4.00 • Moksleiviams \$2.00

Rengia —

HARTFORDO LIETUVIŲ
AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS